

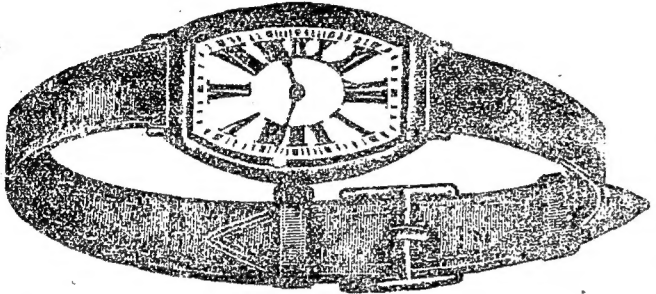

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 30/12

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 సం॥ ఆగస్టునెల 31 వ తేది శనివారము } No. 128
సంపుటము. ౫ } చాళిషా క్రి నాడు సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ దశమి ౧౦. } సంచిక ౧౨౮

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణక్షణ తేడాలేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరితయిన గంటలను తెలుపును. భూస్థైర్యములకును, వావికాదళమునకు,

(1049) వ్యాధ్యానుక్రీడాపరులకును అనుకూలించును. గడియారములు పెక్కురకములు మా వద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైన కాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను స్వల్పయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు కనుగొనించు గడియారములు కలవు. అందటి వద్దను దొరకగలవు.

వీచెట్టు:— జి. ఇ. పంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్.ప్ల.నేడు, మదరాసు.

తామర తైలము:— తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దబ్బి 1-8 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము రాజరాజీ సుర్మగల తామరతైలము పూరినాక ములగు చాల మంచి చుడులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక రోగములనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు రాచిన తోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసి యున్నారు. వాన రామర తీట ఏమిగ గడ్డ మొదలగునది గలవారందరూ ఈ తైలమును ఒకసారి వాడి చూడ గోరెదము. రాచిన మంటయందెరు. చర్మమునలు పెక్కుడు, పుండువదెరు.

అమృతాంజనము డిపో, 109 ఫ్రెరిరోడ్డు, బొంబాయి - లేక 6 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO. Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured by Dr. Bior's Principle of Hyperemic Treatment by Messrs. Euston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage, &c., charged extra.) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients. Why? Because Mother wife, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man. Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested to the Erectores (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Bataia (Punjab) India [669]

JUST OUT! A NEW NOVEL!
YOUNG FISHERMAN
OR
THE SPIRIT OF THE LAKE
[BY G. W. REYNOLDS.]

Printed in bold types on good paper. Highly interesting. Complete in one Volume. Price Rs. 10 inclusive of all the charges up to 31st August 1918, after which date the above book will be sent for Rs. 12 free at the door.

OTHER BIG TYPE EDITIONS.

Rs. A.		Rs. A.
Mary Price 8 vols	5 0	Mary Stuart 2 vo. 1 4
Bronze Statue 4	2 0	May Middleton 2 " 1 8
Soldier's Wife " 1 4		Pope Joan in 3 " 1 0
Robert Macaire in 2 Vols.		Robert Macaire in 2 Vols. 1 8
Secrets of the Harem in 4 Vols.		Secrets of the Harem in 4 Vols. 3 0
Secrets Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 vols		Secrets Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 vols 3 0
Canonbury House in 3 Vols.		Canonbury House in 3 Vols. 2 4
Mysteries of Old London in 3 Vols		Mysteries of Old London in 3 Vols 2 4
Mysteries of Paris by Eugene Sue, 3 vols		Mysteries of Paris by Eugene Sue, 3 vols 1 0
The Rye House Plot 4 " 3 0		The Rye House Plot 4 " 3 0

SUPERIOR WATCH COMPANY
Post Box 167, (A) Madras

AWARDED GOLD MEDAL 490
IN THE BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO THE WORLD-RENOWNED OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage stamps.
ALSO, PLEASE TRY OUR PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Rs. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

అమృతాంజనము
చర్మని దబ్బిలో నకా నీనా 1.8 చెల 0.8-0.
తలనొప్పుల మాన్యును.
చర్మపునరుజ్జ్వలము గావించును.
నానావిధ చర్మ రోగములకు.
చేబాళుకలిగి యుండును.
ప్రతియింటి ముందరదగినది.
అమృతాంజనం నొప్పులకు దివ్యమృతము.
జనకులారితోడే హిందూదేశమున.
తయారుచేయుటకు మంచిమందు.
విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నాము.
అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేజులకు సూచన.

అవలంకార ప్రకృతి సుందరము - నాయకులచర్య; బాలి కుడుగుల; ప్రకృతి లోకమున చింతిల్లుచున్నాను.

నీలయమ్మ సత్రము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సుందరము:

ఆంధ్రప్రదేశ్ సుందరము నీలయమ్మ సత్రమునకు చాల దిగ్గజములున్నది. అక్కడ అన్ని భాషలు వీక్షించిపోయినవి. సత్రమునందు బాలసాలకు భోజనము పెట్టకపోవుటకుండు నిద్రాపతి తన సత్రమునందును లేదు. సత్రమునందు భోజనమునకు చీటి యిచ్చించు వని కోరిన యెడల సర్కారు సత్రమునకుపో, పేదవారి సత్రమునకు వెళ్లు అని చెప్పి పంపించుచును. ఇది యొక్కటి వ్యాయము. దేవుడు వరమిచ్చిన భూభరిత మహిమ్యుడను న్యాయమిక్కడనున్నాయునున్నది. నీలయమ్మగారి కర్మాగారము సత్రము కట్టి అన్నదానము కోరు పని సంకల్పించి యేర్పాటులు

చేయగా నడుమనవచ్చికవారికి వారి సంకల్పము నాచరించుటకు కష్టముగనగును. తాము ధర్మము చేయవద్దు. ఇతరు సామ్య ధర్మముచేయుట కేమి కష్టము? నలుగురును వచ్చిపోవు బస్తీ లండే యిట్లు నిర్భయముగ జరుగుచుండ కుగ్రామములందలి సత్రములముట చేయవచ్చు కల్పకలేదు. నీలయమ్మ సత్రమును గుంచి అధికారులు పెంతుచే కళాగణేనీకాని తగిన కట్టుదిట్టము లను చేయవలసి కరుణము. నీలయమ్మ ప్రాసన విల్లు ప్రకారము సత్రము జరుగకుండినచో ఆలోచనమును ధర్మకర్తలు శిరస్సులపెట్టుచుండురు.

రావిచెట్టు ఆగ్రహారము ములుసు లక్ష్మణమూర్తి.

బాలరే విరులు

- విజయనగరరాజుల కథలు 0-3-6
చిత్తూరురాజుల కథలు 0-4-6
దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు 0-4-6
గోల్కొండ నవాబుల కథలు 0-2-6

ఈ చరిత్రలే మన బాలల పాఠములు.
839 మా దేవర, కలాభివర్ధని,
గాయకం, రాజచంద్రుల గాథలు, గోదావరి గాథ

కాకినాడ వార్తలు

(స్వకీయాభిప్రాయములు)

కన్యసాయము.
కాకినాడ, ఆగస్టు 27: - వేదకాలమునుండి ఇప్పటి వరకును హిందూదేశ ప్రజాసామితినిగూర్చి తెలుగున చక్కని వ్యాసమును ప్రాచీనమున 100 మాన్యులు బహుమానము నిచ్చుటకు కన్యసాయము డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారు దువ్వూరి బాలకృష్ణమూర్తి గార్హుటచి, యీ విషయమును తెలికాముఖమున ప్రచురింపబడుచు నాకనజ్ఞునిచ్చిరి. వ్యాసమును ప్రతిపదింపబడున అక్షర 50 శ్లోకలకు దక్కవ నుండ నూడదు. ఈ బహుమానభాగము ఆంధ్రప్రదేశ్ కవిభటు లగు నాగేశ్వరరావు ముల్గులగారి చర్యమునకు బడును. వ్యాసమును పరిక్షించువారి పేర్లు ముందు తెలుపబడును. పరిక్షితులు న్యాయముయొక్క ప్రాముఖ్యత నాలోచించి బహుమానము మొత్తమును కన్యసాయము కధికారును గల్గి యుండును.

దర్బారు.

నిన్న సాయంత్రమున ముకలక్ష్మరు మ్యూనిసిపల్ హాలు లో దర్బారు జరిగించి రావుబాద్దర్ బిరుదుగట్టుమును తిను మెరసత్ అసిస్టెంటు కలెక్టరు యు. రామారావు బి. ఏ. గారి కొనసరి. స్థానికోన్సల్ గారును పాదుబాను ఆఫీసరులై సభ కరిగిరి.

విద్య మెగుమతి.

21-వ తేదీన మా జిల్లాకలెక్టరు గారి క్రింది యుత్తరువును జారీచేసిరి.

"ఈ జిల్లాను గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలకును అన్యోన్య వ్యాపార సంబంధము సాధ్యమగునను యునాతో డైరెక్టరు గారు పంపెను గర్వికేట్టులనుబట్టి (కృష్ణాను విద్యము నెగుమతి య నీయదచ్చు ననుకొంటిమి. ఇప్పుడు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు నీక జిల్లానుండి భాగ్యముగాని, విద్యముగాని, ఎగుమతి నిషేధించు నిబంధనలను సరళింపుట కంగీకరించవలెను నీ జిల్లా నుండి యేవికమైన విద్యము నెగుమతి చేయుటకు ననజ్ఞ యిచ్చబడలేద దని లోకలు తెలియవలెను."

మ్యూనిసిపల్.

దొరతనమునా రీతము మ్యూనిసిపల్ యెన్నికలను గూర్చి జారీచేసిన సకరణ నిబంధనలలో ప్రాజెక్టులకు వోటులుగా నుండు స్వాతంత్ర్యము దొలగించినందున నాని నామోదించుచు మాపురపాలక సంఘముగారు తీర్మానించినందున, తమ అసమ్మతిని తెలుపుటగాను 25 వ తేదీ సాయంత్రమున పురమండలములో పానుల బహిరంగసభ జరిగెను. ములుకొట్ట పేటకు సో: యాజులుగా నిర్దేశితు పదవి నలంకరించిరి; వెద్ది ఢిల్లు కుబ్బారాదుడగారు, పి. జి. పొన్నస్వామి అయ్యర్ ఎం. ఏ. గో. జగన్నాథస్వామి ఎం. ఏ; లక్ష్మరాజు కుబ్బారావు బి. ఏ. వి. ఎల్; మున్నగువారు విషయమును గూర్చి యుభయ్యరించిరి. దొరతనమునాని కొక నిజాపనము బంపుటకు నొక కమిటీ నియమింపబడెను.

తాలూకాలోరు.

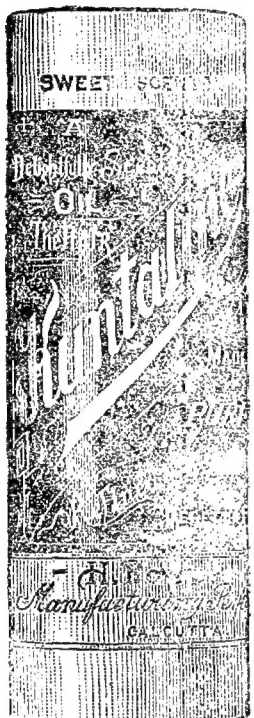
24-వ తేదీన జరిగిన కాకినాడ తాలూకాలోరు మీటింగులో 40 విషయములు చర్చించబడినవి. ఆందు ముఖ్యము లగు వానిని దిగ్విజితి ప్రెస్ డెంటు ముర్రా మూర్త్యుప్రకాశ రావుగారి నోడమునకు విచారమును సానభూతిని దెల్పుచు ఆయన చేసిన పనిని జ్ఞాపించిరి. పశువుల బండిల దొడ్డ యొక్క పెత్తనమును దొరతనమునా చేర్చబడిన నిబంధనలకు లోబడి పరీక్షించుట కంగీకరించిరి. గ్రామ పారిశుధ్యసంరక్షణ ముగిరంగు లిగు నిబ్బందీతో కాసిటరీ యినపెక్టర్లను నియమించి వారి కయ్యెను క్షయముగను ఇచ్చు గ్రాంటు గాక మిగతా భాగమును కాసిటరీ అసిస్టెంటుహాద నె త్రివేసి దాని నుండి భరించుటకు నూచించిరి. కృష్ణాజిల్లాలోనకై, యిచ్చుట రేవుల కేవులను హెచ్చించుట ఆసావర్యక మని తలపోసిరి.

స్వదేశ బిస్కత్తులు

స్వదేశీయము రుచికరము. బలకరము. ఆంధ్రదేశమున ఆంధ్రులకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడినవి.
చక్కెరని పాను 1-కి రు. 0-10-0
చప్పని పిల్లలకు కోకుల కుపయోగించునవి పాను 0-12-0
అల్లంని పాను 1-కి 0-12-0
బాదామి పాను 1-కి 0-14-0
వామ్మచి పాను 1-కి 0-10-0
మాదిరి కావలయునని కోరినయెడల విడుదలములు కలిపి, 1 పాను బిస్కత్తులు రు. 1-8-0 లకు పి. పి. గా పంపబడును. మొత్తముగా కోనువారికి మంచి కమిషను ఇవ్వబడును. అరణా తపాలబిల్లును పంపినవారికి క్యాటలాగు సంపాదకును.
స్వదేశ సామానుల అంగడి
1'07 నెం. 25, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

కుంతలై వాసనలైలము.

Telegram: -Delkosh, Calcutta.
కంతలైలాను: - నిల్వకు కలకత్తా.

కుంతలైను కలకత్తాను గురించి సుప్రసిద్ధ ప్రామాణ్య బాక్సరు సర్ రమోగ్రాడు ఈ స్మృత వాసనలై వాడినవాలులను మీరు చూచుచో వారెల్లు ప్రాసించుటకు మీరు అత్యవసరముగా తీర్చుచుండుదురు. వెంట్రుక క్షణములకు బలపరచి తిరుగ మొలక తెల్లించును. ఎప్పుడొట్టు నిండు జుట్టుకలిగి సుగంధముగ నుండగలరు. కుంతలైను మీకు చేసిన ఇట్టిపేటను ఇతరులకు చెప్పకండ. దా కుండదగునా? మీ కుంతలైను మానెను చెందు మాసములనుండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాతిగావుచు కన్యసనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తికై నెగినది. నుంచి నావాసన గూడ కలది. వాసనరానికొనినపిదప కూడ పోజాలరు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చిఫ్ట్ జడ్జి) సి. ఎల్. జే. (ఆక్స్ ఫర్డు) వారు అటు లాగా యిట్లు ప్రాసించున్నారు:

నేను మీ కుంతలైనును సుగంధద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసయొనగని దిక్కి చెప్పుకలను.
మదరాసు ఎస్. వి. కార్పొరేషన్, బి. వి. హానుమంతరావు గారి యిట్లు ప్రాసించిరి: -
ఇట్టి పరిశుభద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయుటకుచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లపరచుచున్నది.
గూడు ఏకస్థి, మరలులు
మదరాసు, రెండుకెట్టి వీధిలో
కే. ఎ. కె. యెల్లూరు అరు
మన్నగువాటిని కొరవారు,
మన్నమా సోలు ఏజంటులు (1299)
కంచెనవాటి ప్రాసించవచ్చును.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, Calcutta.
For Prices terms of Sale-Agency to K. N. V. Iyer & Co., Thambachetty St, Madras.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(రబ్బరు కాబడినది) ఆటో దిల్ బహార్. (రబ్బరు కాబడినది)

ఇప్పటికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది. అల్పాహలగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే నిష్కణ చేయబడిన కేటల పుష్పసారము. ఏ కుమాలవై కొన్ని చిందువులు చిటకరించినచో, మనోగ్యమగు నువాసన నిస్తలవలించును.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include చిన్న నైజా (అర డ్రాం), చుక్కనకము నైజా, బేరొకనైజా, పెద్దనైజా. Prices range from 0.2-0 to 2.0-0.

పత్తెలు, పట్టుబడులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులూను దొరకును, దీనిని ఆకేకమగు నకలా వెంట్రుకలపు. కాపున, తాము కొనునపుడు సిసాపైను, కాపునైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సుత్తుబడులను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవాటి ప్రాసించు ఆకాకిమృత్తుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.
పోయెజంతు: అంగ్లొయిండియా క్షాత్ర అండు కమిషన్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్నాబాదు వీధి, బొంబాయి.
గ్లిప్ట్రాసు యేజంటు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, వై. నాథుజానకొడ్డు, మద్రాసు.

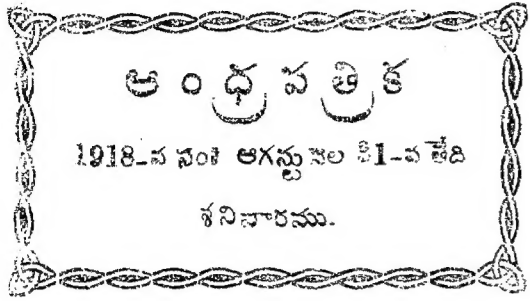

ఆ యు ర్దేహాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్రస్థితి, జి.టి. మదరాసు.

పాంబాయిలో నేడు మధ్యాహ్నము జరిగిన సభయందు
 దధ్యక్షుడగు మహాన్యుదాబాదు రాజా గారు ప్రవేశించుచు
 ప్రజలసంగ్రామమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. చిన్న దేశముల
 స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు బ్రిటిషు దొరతనమువారు రణ
 రంగమున ప్రవేశించిరిని భారతీయులు బాగుగా గ్రహించిరి.
 గావుననే వారధికముగ ధనపై నికసహాయము నొనరించు
 చున్నారు. 10 లక్షల మంది భారతీయ
 యోధులు స్థాండయు, ఫ్రాన్సు మున్నగు రంగములందు పోరు
 సలిపిరి. కాని ఏ స్వాతంత్ర్యధర్మరక్షణముకొరకు బ్రిటిషు
 వారు జర్మనులతో పోరుచున్నారో ఆ స్వాతంత్ర్యమును భార
 తీయులకును నిచ్చిరాయన ప్రశ్న సహజముగా కలిగినది.
 యుద్ధమువలన నీ స్వపరిపాలనేచ్చ నేడు క్రొత్తగా కలుగ
 లేదు. ఆనేక వర్షములనుండి భారతీయ విద్యార్థికు లాక్రో
 శించుచున్నారు. స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము జన్మమువలన
 కలిగినది. మార్లే-మెంటో సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనము
 లైనవి. పార్లమెంటువారు తమ యాశయ మదియో నని ఆగస్టు
 20-వ తేదీని ప్రకటించిరి. పిమ్మట ఇండియా మంత్రిగారి జేత
 మునకునిచ్చి స్వయముగా ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించివెల్లిరి.
 ఇప్పుడు ప్రకటించబడిన నివేదికము వారి ప్రజాకాళిత్వములను
 వినిత మొనరించుచున్నది. కాని నడుమ కర్మిగులారు కల్పించు
 కొనుటచే నివేదికమునందాయనభావములు గోచరించుచున్నవి.
 ఈప్రదర్శనమున కర్మిగుల పాత్రాప్రవేశము లేకుండిన కాంగ్రె
 సు-లీగు విధాన మామోదించబడుట కధ్యంతరముండి
 యుండదని యూహించుట కవకాశము లేకపోలేదు. కాం
 గ్రెసు-లీగు విధానము సమగ్రమని ఎన్నడును తెలుపబడలేదు.
 కాని అందు ప్రధానాంశములుగలవు. దానినిగూర్చిన ఆక్షేప
 జకు సమాధానము విధానమునందేగలదు. ఆర్థికకార్యనిర్వా
 హక వర్గములు ప్రజల యధికారమునకు లోబడియుండవలెను.
 కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములందు ఇండియాదొరతనము
 వారికి కొంత నిరంకుశత్వ మియ్యబడినది. కాంగ్రెసు-లీగు వి
 ధానములను పూర్తిగా త్రోసివేయుటచే నివేదికలు నిష్ప్ర
 షేకముగ విచారణ సలిపిన వీలులేదు. భారతీయుల స్వయం
 నిర్ణయములను వారు గౌరవించియుండదగినది. వారు చేసిన
 నూతనలు చాల నిరుత్సాహమును కలిగించినవి: మన మీ నివే
 దికమును తిరస్కరింపవలెననియే సిద్ధిచేయుచు, ఛాక్రరునాయుడు
 వర్గములవారు కోరుచున్నారు. అందులకు వారీయదేశ్యము
 వేలుగాన మన మట్లు నిరాకరింపగూడదు. అంగీకరించుటవలన
 మనవాంఛిత మీదేరు సాధన మేర్పడగలదు. లేకున్న
 ప్రతికూల కనుకూలమును మనకు ప్రతికూలమును కలుగును.
 ప్రజల సామర్థ్యమునందు విశ్వాసమును నివేదికలు చూపుట
 వలన కొంతింపునత తగ్గినది. ఇండియా దొరతనమువారు ప్రజా
 ప్రతినిధుల మాటలను పాటించవలసిన ఏర్పాటులేదు. కాంతి
 సక్రమము సత్పరిపాలన మను పదములకు పరిమితి యేర్ప
 ర్పవలెదలేదు. అవాక్యములను నిర్వచింపక పోయినచో వారు
 వారు తమచిత్తానుసారము విషయములను వానికొందకు చేర్చు
 చు వ్యాఖ్యానములను చేయుట తటస్థింపగలదు. ద్వివిధపరి
 పాలనము నేర్పరుచుట చానికరము. 5 వత్సరముల అనంతరము
 ఆంగ్లో యిండియనులను దేశప్రతిభూమియు ప్రజాప్రతినిధులుగ
 మంత్రిులపరిపాలనము సరిగనుండ లేదని గోలపెట్టక మానరు.
 అందువలనమరి పెక్కువత్సరముల వరకును క్రొత్తకాఖలు ప్రజ
 ల కియ్యబడకుండుట తటస్థింపగలదు. రెండవసభ: గ్రాండు
 కమిటీలు నియోజక వర్గములనుగూర్చి యొక సంఘము నేర్పర
 చుటసమంజసములుగాకనబడవు. ఇండియా
 లోనిస్థితినిగూర్చి నివేదికల తతియ దుర్లభము వెల్లడించిరి. కాని
 అందులకు వారీభాగ్యత కొరతబడనేరదు. తమ అభిప్రాయ
 మును తెలివిగా నియ్యదగిన వారందరును నియోజకవర్గమున
 చేర్పబడవలెను. ఇండియనునివీలు సర్వీసుకు చూపబడిన మొత్త
 ము చాలదు. ఆ కాఖలోని పాశ్చాత్యుల కీత
 మును హెచ్చించగూడదు. స్వేచ్ఛా వ్యాపారము ఇండియా
 దేశమున కనుకూలము గాదు. ఆర్థిక ప్రశ్నను గూర్చి నివేదిక
 మున నేవియు వివరింపబడలేదు. మహాన్యుదీయుల విషయ
 మున కాంగ్రెసులీగు విధానమును నిరూపింపబడిన అంశాంశ
 మియ్యబడవలెను. నివేదిక మున నావిషయము
 సరిగ నుండలేదు. మహాన్యుదీయులు కొరిసరితిని దొరతనమువా
 రు మహాన్యుదాలి యేకతాలిగారను ఇతరులను వదల దగను

ప్రకటన

సోమవారము 2-వ సెప్టెంబరు తేదిన సంగ్రామ ఋణాదివసపు కారవార్ధము మా కార్యస్థానమునకు నెలవైసంగబడును గాన, ఆదినపు పత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

బట్టల ధరలు

వస్త్రముల ధరలు అనుదిన మతిశయించుచుండుటచే, బీద లీకరవుదినములలో నగచాట్లకు లోనగుచున్నట్లు, దేశమునం దన్నిభాగముల నుండియు వార్త లేతెంచుచున్నది. వంగదేశమునం దీ విషయమై మొర లనేకములు విసబడుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునందును, బట్టల దుకాణముల దోపిడీలు ప్రబలుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారి దుష్ప్రసిద్ధి తొలగించుటకు సెప్టెంబరు నాల్గవ తేదిన సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో నొక చట్టమును ప్రతిపాదించ నున్నారు. ధరలను మితముగ నుంచుట కొక యుద్ధోగి నేర్పాటుజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు దృక్పథులయి యున్నారు. ఈ వత్సరము మార్చి నెలలో, కట్టుగుడ్డల ధరలను నిర్ణయించుట అవసరమో, అవసరమగునెడల నట్టిపని సాధ్యమో, ఇందుపై నభిప్రాయ మొసగుటకు దూదివ్యాపారమునం దనభవము గలవారి నొక సంఘముగ ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. వారు తమ యభిప్రాయములను ప్రకటించియున్నారు. ఆ సూచనల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారి రొక ప్రకటనము నిపుడు ప్రచురించిరి. మిల్లులలో తయారయ్యే వస్త్రములన్నిటి ధరలను నిర్ణయించుటకు సాధ్యముగాదనియు, బీదజనులు ధరించుచు ధోవతులు, చీరలు, లాంగుక్లాతు మొదలగు రకముల ధరలను మాత్రము వివరీతము గాకుండునట్లు నిర్ణయించుట సాధ్యమనియు, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నాడు. సేతగుడ్డల మీదను, విదేశవస్త్రములపైనను, నిర్బంధము లుంచుట వాంఛనీయముగాదనియు, మిల్లులలో నేసేడి ముఖ్యవసర మగు వస్త్రముల ధరలను మాత్రమే కంట్రోలు నిర్ణయించుననియు, దెలుపుబడినది. కంట్రోలులకు మిల్లు ఖామందులను కొన్ని విధములగు వస్త్రములను తయారు జేయవలయునని గోరును. సహేతుకమగు లాభము మిగులునటుల, వీరు ధరలను నిర్ణయించి ధనము నొసగెదరు. ఈ వస్త్రములు, ప్రభుత్వపు అంగముల మూలమునగాని, అమృతముజేయు వర్తకులమూలమునగాని, నిర్ణీతమగు ధరలకు చిల్లరగ విక్రయించబడును.

ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశము శ్లాగునీయమయిన దనుటకు సందియములేదు. కాని, యిక్కార్యము సంతృప్తికరముగ నెఱవేరునా యని సందియము పొడముచున్నది. సంగ్రామము ముగించువరకును, వస్త్రముల గూర్చి కష్టములు కలుగుచునే యుండును. యూరపుఖండమునుండి హిందూదేశమునకు వస్త్రము లేతెంచుటకు, సౌకర్యములు చాలవరకు దగ్గిపోయెను. ప్రభుత్వమువారు యిందును, హిందూదేశమునండి వస్త్రములను సంపాదించవలయునే గాని, అందుకు భిన్నముగ వేరొక మార్గము గాన్పించును. యుద్ధ మారంభమయిన వాటినుండియు, వస్త్రముల దిగుమతిని వరికించిన, ప్రతివత్సరమును రానురాను తగ్గుదల గనపట్టుచున్నది. ఆంగ్లదేశము నుండి వచ్చేడి బట్టల దిగుమతి దాదాపు 100-కి 50 వంతున తగ్గినది. యుద్ధము కొంత కాలము జరుగునేని, తగ్గుదల యింకను అధికముగా వచ్చును. ఈ లోటును, హిందూదేశపు మిల్లులే దీర్చవలసి యుండును. 1917-18-వ సంవత్సరమున హిందూదేశపు మిల్లులు 161 కోట్ల గజముల వస్త్రమును తయారు జేసినవి. గత వత్సరమునకన్న, నీసంఖ్య యధివృద్ధి జూపినను, లాంకుమినుండి వస్త్రముల దిగుమతి తగ్గిన లోపమును హిందూదేశపు మిల్లులు భర్తీజేయలేదు. ఈ తరుణమునందే జపానుదేశము హిందూదేశమునకు వస్త్రములను దిగుమతిజేయ మొదలిడినది. గత మూడు వత్సరములలో జపానుదేశపు దిగుమతి ఏడురెట్లతిశయము జూపుచున్నది. అటులయ్యును, హిందూదేశపు కొరతలకు చాలి నంత వస్త్రము లభించుట లేదు. అందుచే ధరలు విపరీతముగ బెరుగుచున్నవి. మిల్లు వర్తకముతో ప్రభుత్వము వారుజోషముకలుగ జేసికొనినయెడల, భారతీయుల మిల్లులకు నష్టమువాటిల్లుట అటుండ జపానునుండి దిగుమతులు హెచ్చుచుండుటకును, జపానుదేశము బాగుపడుటకును, అనకాశ మేర్పడుట దప్ప వేటులాభము గాన్పించు దని మిల్లు ఖామందులు తమ అసంతృప్తిని వెల్లించుచున్నారు. 100-కి 40-వ వంతు మొదలు 50-వ వంతువరకును యిపుడున్న మగ్గములను, ధోవతులను, చీరలను నేయుట కుపయోగించిన గాని, కార్యము నెఱవేరదు. అపుడుగాని తగినన్ని వస్త్రములు లభింపనేరవు. నిర్ణయము జేయు నెడల దేశములో తయారగు వాటికిని, విదేశములనుండి వచ్చేడి వాటికిని గూడ, ధరలను నిర్ణయించుట న్యాయము. యుద్ధ పరిస్థితులచే విశేషలాభము నొందుచున్న ప్రతిపరిశ్రమపై పన్నుల విధించి, ఆ ధనసహాయముతో వస్త్రములను కొని, బీదవారల కందుబాటులో నుండునట్లు నిక్రయించుటకు సాధ్యమగునని, నొక మిల్లు ఖామందు దెలుపుచున్నాడు.

మిల్లుఖామందుల మొరలలో కొంతసత్వము లేక పోలేదు. హిందూదేశములోని మిల్లులలో చాలవాటిని ప్రత్యేకముగ ఈపని కుపయోగించిన గాని, బీదలకు లాభముండదు. అటుల గావించుచో, అత్యధికాభివృద్ధి జూపుచున్న బట్టల వర్తకమునకు ఆటంకము తేర్చును. ఇతియగాక, ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించు ధరలకు వస్త్రములు ప్రజలకు జేరుట చాల కష్టమగును. తగిన ఏర్పాటుల జేసిన గాని, మధ్యవారు ధరలను హెచ్చించుట సహజము. ఈ సమస్యను తృప్తికరముగ నిర్వహించుటలో కష్టము లనేకము లున్నమాట నిజమే. కాని వీటి నెదుర్కొనక తప్పదు. ప్రజలు బట్టల గొనుటకు శక్తిజాలక అల్లాడు చున్నారు. హెచ్చు ధరలను భరింపజాలక యున్నారు. మిల్లు ఖామందులకి తరుణ సమయమునందు, లాభము చాలవరకు దగ్గడిమాట నిశ్చయమే. కాని మిల్లుఖామందులు తమ లాభమునే పరమావధిగ నుంచికొని ప్రజాసామాన్యపు

దుస్సహ మగు బాధలను గమనింపకుండుట సాధిగాదు. ప్రజల దుస్థితిని కొంతవరకు నివారించుటకు, ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనుచున్నారు. వారిప్రయత్నములకు మిల్లుఖామందులు హృదయ పూర్వకముగ భోద్యదనలేను. ధనసంపాదనమే పరమావధిగ నుంచుకొను సంతవరకును, ప్రజలలో సోదరభావము ప్రవర్తిల్లజాలదు. ప్రభుత్వమువారు ధరలను నిర్ణయించుటలో విదేశమునుండి దిగుమతియగు వస్త్రములకును, మిల్లులో తయారు చేయబడు వస్త్రములకును సమానమగు నిర్బంధముల నుంచవలయును. లేనియెడల, మిల్లు ఖామందులలో పౌడను వేదనము బయలుపెడలును. సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభ్యు లీ విషయమై తగినయేర్పాటులను సూచించు గోరుచున్నారు. మాంచెస్టరునందు, నిదరకు వాడబడిన మగ్గములు గలవనియు, వాటిని హిందూదేశమునకు బంపుటకు ప్రయత్నింప వలయుననియు, నొక బాంబాయి ప్రముఖులు సూచించుచున్నారు. ఈ సూచన ఆచరణలో బెట్టబడనేని, బట్టలకావు దగ్గవచ్చును. ఇంతవరకును నీ మగ్గములను హిందూదేశమునకు రప్పించుటకు ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రయత్నములను గావించకుండుట శోచనీయము. తగినన్ని మగ్గములు లభించేనేని, యాకావు త్వరలో రూపుమాయును. ఈ తరుణమున వంగదేశపు గృహపరిశ్రమల సంఘమువారు బట్టల నధికముగ నేసి, హిందూదేశమున కంతకును నష్టయి గావించ ప్రయత్నించుట సంభావ్యముగ నున్నది. వీరివలెనితర ప్రజా సంఘములవారును, స్వదేశ పరిశ్రమల పునరుద్ధరణమునకు గడుగుట అత్యవసరము. ప్రజలను, ప్రభుత్వమువారును కలసి కృషిసలిపినగాని, కరిగితులు చక్కబడజాలవు దేశీయ పరిశ్రమల కుత్తేజనము గలిగించుట కింతకన్న మంచితరుణ మేతెంచనేరదు. ఈ సందర్భమున నొక విషయ మూహించింపవలయును. జాతీయ సహావేళము లన్నిటియందును, స్వదేశపు పరిశ్రమలకు తప్పక ప్రోత్సాహ మొసంగుట న్యాయము. కాంగ్రెసుసభవారు 1906-వ సంవత్సరము నుండియు స్వదేశోద్యమ తీర్మానమును అంగీకరించుచునే యున్నారు. వీరి సహావేళములం దయినను, స్వదేశవస్త్రములు మొదలగు వాటిని ఉపయోగింపక బోయినచో, దేశమునకు చాల నిరుత్సాహకరముగ నుండును. కాంగ్రెసు వాలంటర్లు విదేశపు టోపీలను ధరింపవలయునని, వాలంటర్ల సంఘమువారు నిర్బంధించిరనియు, స్వదేశపు టోపీలను ధరించుటకు అంగీకరింపలేదనియు, అందుచే వాలంటర్లు అనేకులు అసమ్మతి జూపిరనియు, కొంతమంది చాలించుకొని రనియు, అటుపిమ్మట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులకును, బిసెంటు తిలకు రామస్వామి అయ్యరుగార్లకును నిజేదించినను లాభము గలుగలేదనియు, వాలంటర్లకు నాయకుడగు పట్వర్ధను గారు మాకు ప్రాయశ్చున్నారు. జాతీయసహావేళములం దయినను స్వదేశోద్యమమునకు హృదయపూర్వకముగ చేయూత యొసగకుండుట శోచనీయము. స్వదేశోద్యమాభివృద్ధి కిదియే తరుణ మని గ్రహించి ప్రజాస్థాయకులును ప్రభుత్వమువారును గలసి యుత్సాహముతో బనిచేయచో, దేశమున కార్థికాభివృద్ధి గలుగుటయు ప్రజలకు వస్త్రముల కొరత దగ్గుటయు నెఱవేటుట నిశ్చయము.

రెండవ సెప్టెంబరు

యధ్యక్షులు విషయమై మద్రాసు మూడవ స్థాన మాక్రమింపగలిగినందులకు సంతసము కలుగుచున్నది. బొంబాయి, వంగదేశము లందువలె, మద్రాసు రాజధానియందు నాణిబ్యాభివృద్ధి లేనందుచే నక్కడి యైక్వర్త్య మీ రాజధానియందు గవ్వట్టకు. అటులయ్యెను మద్రాసు రాజధాని యధ్యక్షులు విషయమై తగిన యత్యాహము జూపుచునేయున్నది. కాని యిటీవల గంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములు రెండును మద్రాసు రాజధాని కన్న బుణువుచందాలయందు మిన్నగ నుండినపుడు మాత్రము, కొంత యాతురతకు కారణము గలిగెను. మద్రాసురాష్ట్రము తిరిగి తన యుచిత స్థాన మాక్రమించుట సమోదావహము. ఇపుడయినను సంయుక్తరాష్ట్రములకును, మద్రాసు నకును విశేష భేదము లేకున్నది. త్వరలో నీయంతరము తగ్గవచ్చును. రెండవ సెప్టెంబరు దినమేలెంచుచున్నది. ఆ దినమున ఈ రాష్ట్రములో యధ్యక్షుల మను గూర్చి జనులలో ప్రోత్సాహము గలిగించుటకు ప్రయత్నములు సలుపబడును. రాజధాని గవర్నరుగ పంపిండు ప్రభుత్వము ఉదకమండలమునుండి యిందునిమిత్తమై మద్రాసున కేలేంది, ఏర్పాటుల గావించుచున్నారే. ప్రజలెల్లరును ఆ దినమున జరిగెడి యత్సవములలో పాల్గొని, యధ్యక్షహార మొనర్చుటకు వీలగునట్లు, ప్రభుత్వము వారు ఆదినమున ఉద్యోగ కార్యవాసములకన్నిటికిని సెలవొసంగియున్నారు. వారేమోగము ననుసరించి, యితరసంఘములవారును అటులే సెలవెసంగుదురని తెలియుచున్నది. ఈమారు జరిగెడి ప్రయత్నములతో మద్రాసు రాష్ట్రము తన స్థానము నుండి కదలక, యింకను అభివృద్ధిజూపి, తన గౌరవమును నిలుపుకొను గౌరవ యని గోరుచున్నారు. ప్రజలీ తరుణమున జర్మను యువద్రవమును బోనాడుటకు క్రివంచనలేక ధన సహాయము గావించుట భావ్యమని సూచించుచున్నారు. యధ్యక్షులునుకు చందా నిచ్చుటచే, రాబడిపన్నయినను లేని వడ్డీలభించును. ద్రవ్యము సురక్షితముగ నుండుటకీంతకన్నను మంచి మార్గము గాన్పించదు. తగిన ఋణము లభించిన, దేశముపై నెక్కుడు ధన్నులను వేసి ప్రజలకు కష్టము గలిగించవలసిన యవసరము దప్పిపోవును. ఇంతియగాక, ఋణముపై వడ్డీ అన్యదేశములకు బోక నీ దేశమునందే వినియోగించబడి లాభము చేకూరును. కావున స్వలాభమును, సామ్రాజ్య లాభమును సమకూర్చుట కిది ముఖ్యమార్గము. జర్మనులు దుర్బలస్థితిలో నున్నారు. పశ్చిమరంగమునందు ముఖ్యముగ స్థానముల నొకటివెంట మరొకటిని గోల్పోవుచున్నారు. ముఖ్యకట్టణముగ బాపు గ్రామమును కూడ గోల్పోయినట్లుల నేటి లెంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. అట్టి సమయమున, హిందూదేశము సంగ్రామముకు తగిన సహాయమును గావించుచో, చూపుమేరలోనున్న సంగ్రామవిజయము నింకను సత్వరముగ బొందగలుగుటకు వీలగును. యధ్యక్షుల దినసము ఫల ప్రద మగుగాక!

ట్రాంబండ్ల పనివారల సమ్మెకట్టు

ట్రాంబండ్ల పనివారల సమ్మెకట్టు యింకను సాగుచునే యున్నది. నాలుగు దినముల నుండియు, నింతవరకును సమాధానము గురు రకుండుట శోచనీయము. ప్రజలుపడు యిబ్బందులకు మేరలేక యున్నది. జట్కాబండ్ల వాండ్లు నాలుగు

దింతలు బాడుగను గోరుచున్నారు. నిన్నటి వత్రికలో పనివాండ్లు గోరిన మరతులను బ్రకటించి యుంటిమి. పనివారలకుమున గొందరు పవెలు, జోన్సుగార్ల యొద్దకు తమ కోర్కెలను నివేదించుటకు నిన్నటి మధ్యాహ్నము వెడలి యుండిరి. పనివారలు తమ పనులలో బ్రవేశించుచో, వారి కష్టములను విచారించుటకు గాని వారు గోరుచో, నొక పంచాయతీదారుని తీర్పునకు బద్ధు లగుటకు గాని అంగీకరింతు మనియు, ఆంగ్ల దేశమునందు డైరెక్టరుతో నాలోచించుటకు కాలవ్యవధి యగును గనుక వెంటనే పనిలో బ్రవేశించుటచే ప్రయోజికుల కష్టములు దొలగు ననియు, పవెలుగారు దెలిపిరి. నిన్నటి సాయంకాలము నాలుగుంటలకు పనివారలు తిరిగి సభ కేసి, తమ కోర్కెలను కొంతవరకు మార్పుకొని, మూడు రూకలముల వేతనాభివృద్ధి కంగీకరించి, వెంటనే ఈ పాకర్వములను కలుగజేయుచో పనిలో బ్రవేశించెదమని కబురంపిరిగాని, పవెలుగారు రెండు లకు సవరణింపలేదు. పనిమూనిన రోజులకు జీత మివ్వబడదని కూడ దెలిపిరి. అందుపై పనివారలు కృతనిశ్చయై తమ కోర్కెలు పూర్తిగ కొనసాగినగాని పనిలో బ్రవేశించమని వట్టుబట్టినట్లుల దెలియుచున్నది. యజమానులకును, పనివారలకును భేదము లభింపయిందని. నేడు ఇరువది బండ్లు సడచుచున్నట్లు దెలిసినది. జండ్లను నడుపువారు అనుభవములేని పనివారలగుటచే, ప్రమాదములు జరిగిన జరుగవచ్చునని భీతిగలుగుచున్నది. పవెలుగారు తగినచర్యదీసికొని, పనివారలను సమాధానపరచుచో, ఆంగ్లదేశముందలి డైరెక్టరు లిండులకు అభ్యంతరముల జెప్పవలరు. పంపిండు ప్రభువుగా రీ గ్రామములో నుండుటచే, వారి తగవును దీర్చి ప్రజల కష్టములను నివారణ గావించగోరుచున్నారము. ట్రాంవే అధికారు లీ సమయమున తగిన దూరదృష్టితో ప్రవర్తించుకున్నారు. ప్రభుత్వమువారు జోక్యముకలుగజేసికొనిన గాని, ప్రస్తుత విషయస్థితి తొలగునట్లుల గాన్పించదు. కఠినతనములలో రాత్రింబవలు కష్టించి పనిచేయు వారలకు, లాభ మమితముగ గాంచుచున్న ట్రాంకంపెనీవారలు, వేతనమునందు మూడురూకలములను హెచ్చుగావించుటచే నెక్కుడు సప్తపడరు. పనివారల దుస్థితి తొలగుటచే, వారిలో సంతృప్తి హెచ్చుటకును, చనులించు చురుకుగ జరుగుటకును మార్గ మేర్పడును.

మహామదీయ సమావేశము

ఈ సమావేశమునకు మహమ్మదాబాదు రాజాగారి రధ్యక్షత వహించి, మాంటాగూవిధానమునందనేకసంస్కరణముల గోరిరి. వీరు గోరిన సంస్కరణములు, కాంగ్రెసు నాయకుల అభిప్రాయముల బోలియున్నవి. కాంగ్రెసుసభయు, మహమ్మదీయ సంఘమును నేకాభిప్రాయమై మెలగుట దేశపురోభివృద్ధికి శుభచిహ్నము.

యధ్యక్షులు:—ఈనెల 17-వ తేదీ నాటికి ఈక్రింద కనుపరచిన మొత్తముల ఆయా జిల్లాలలో యధ్యక్షులునకు నమోదయ్యెను. తెలంగాణ రూ" 19,70,800, తిరువాకూరు 11,98,800, నీలగిరి 5,79,800, తంజావూరు 8,55,700, తిరువత్తురి 3,28,100, చువచాడు 3,14,900, కోయంబత్తూరు 2,91,800, గోదావరి 2,84,800 నుంటూరు 2,68,500, చెంగల్ పట్టు 2,29,200, కొచ్చి 2,26,200, దక్షిణ కన్నడము 2,15,900, మధుర 2,02,700, రామనాథము 1,40,400, తిరుచనాపల్లి 1,22,100, కర్నూలు 1,21,800, బళ్లారి 1,17,000, విశాఖపట్టణము 1,00,900, గంజాము 1,00,500, కడప 97,200, దక్షిణ ఆర్కాటు 78,400, నీలము 70,000, ఉత్తర ఆర్కాటు 65,700, కృష్ణా 64,100, నెల్లూరు 39,100, అనంతపురము 40,800, చిత్రూరు 8,800, మొత్తము రూ" 76,15,000 లు.

వృత్తాంతములు

అల సహస్ర:—సంయుక్తరాష్ట్ర స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తమ ఉపకార్యదర్శులకు కొంతఅలసెస్సు భృత్యులు నియ్యటకు నిశ్చయించిరి. ఈ మొత్తము అలకు రూ 100 నుండి 150 రూ" ల వరకు నుండును.

రాజకుమార వివాదము:—మైసూరు మహారాజాగారి పేదల్లునకు (కల్లుల జేకరాజ ఉర్ఫుగారి పుత్రునకు) వారి చక్రవర్తిగాడు రాజకుమార వివాదము సుసగి రని మైసూరు ప్రభుత్వ వాగ్దానము.

నైజాముగారు పెండి నియ్యట:—అమెరికా నుండి పెండినమ్మలోపల నైజాముగారు 50 లక్షల రూపాయల పెండినిఇండియా దొరతనమువారి కిచ్చిరి. నైజాముగారి టుంక పాలలో చిల్లర నాణెములు గూడ ముద్రింపబడినవి.

పాశ్చ్యత సడి పొంగట:—కర్నూలో పాశ్చ్యత సడి 10 దినముల క్రితము కరవవచ్చినది. సడి యింకను పొంగుచునే యున్నది. ఇంతవర కొక కర్నూశ్రీ కవము కలదిదనది. పాశ్చ్యత జిల్లాలో పామపట్టణము నునిగినది.

కృష్ణాజిల్లా తిరువూరుతాలూకా త్రుటల కాపురములు జిల్లా రామయ్య పంతులుగారు రెడ్డిగూడెం రాజగోపాల గ్రంథాలయమునకు సుమారు 20 రూ" ఖరీదుగల 25 గ్రంథముల కొనిపంగిరట. చిన్న పెదవెంకయ్య గుప్తగారు నూడ రూపాయల గ్రంథము కొనిపంగిరట.

అంధభారత యోధులు:—యధ్యక్షుల సంగులైన వారికి చేతిపనులకు లాహోరు బొంబాయి నగరములలో నేర్పుట కర్నాటులు చేయబడెను. వారి పుత్రముగ జనలను భోజనముల సమర్పించెను వారియిండ్లకు రై ఆమీద రాకపోకలకు నితరులకు రైలు పానులను ఇచ్చుటయేగాక తెలకు రైలును గూడ నిచ్చెదరు.

దక్కాలో నేనా సమావేశము:—దక్కా కర్నూలో భరణమున సభ జరిగినది. ఎల్లవారును యుఖ్యముగా నేనలో చేరవలెను. మన జాభివృద్ధికి క్రిటికువారు పనిచేయుచున్నారని వారి సూతకభావములను స్పష్టమైనది. ఇండియా ఇంగ్లాండు దేశముల సంబంధ మవిచ్చిన్న మన శురేంద్రనాథ తెనర్కీ గారు నుడివి.

బ్రతికియండగనే పాతిపెట్టట:—ఫరీదాబాద్లో సాబామిసీ వైష్ణవి అను స్త్రీ 9 ఏండ్ల పిల్లకొక జనవరములో నికి తీసికొనిపోయి ఆపిల్ల ఒంటిపన్ను ఎకలను అలంకరగ లాగుకొని దానిని పూడ్చివేసి పోయెను. ఆపిల్ల పెద్దపెట్టిన నేడ్యగా సమీపముననున్న యొకడు విని దానిని వెదకినెను. లేనిచో నాపిల్ల చనిపోయియుండును. సాబామిసికి 8 ఏండ్లు కలిగినట్లు విధింపబడెను.

ఆంధ్ర విద్యానిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాపనము తృప్తి కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు నైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము. ప్రవేశము దొరకినవారికి పోషణము దుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును పొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభిమానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధికిగాని సహాయము చేయుటకు ప్రార్థితులు. దానములగుదెల్ల విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము సీక్రింది చిరునామాకు పంపవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి,
7, కంబాళెట్టిబడి, మద్రాసు.

మ ద రా సు బం కు
యు ధ బు ణ ప త్ర ము లు.
ఇప్పుడు అమ్మకములో నున్నవి.
సొమ్ముకు ఎంతమాత్రమును భయములేదు
రాబడి పన్ను ఇవ్వ నవసరము లేదు.
యుధ బుణపత్రము లున్నవారు
ఎల్లప్పుడును మదరాసు బంకునుండి
నదుపాయమైన వడ్డీవీధి
బుణము తీసుకొన వచ్చును.

(1197)

పరాసుపురోగమనము

(రైతుల పక్షమున)

ప్రార్థన

జర్మనుల పోరోగమనము.

లండను, ఆగస్టు 28:—మేము చాలానుకు రోయిని నడల్పిసాము ఓయిజీలనకును తిరోగమనము సలిపితిమని జర్మనులు వాయవార్త నంపిరి.

నోయనుపురము పరాసుల వశమగుట.

లండను, ఆగస్టు 29:—పరాసురంగమునుండి రూటరు విలేజికి నేటివధ్యాహ్నమున లింతి నిచ్చుచు మూడుపరాసు సేనలును ఆయిసునది రెండువైపులను ముట్టడించి కలసి పురోగమనము సల్పాయనని వని తెలిపెను.

నేటివూడను 10-80౦౦-కు జంతులు హంబోల్ట్ గారి సేన నోయను పురమును విశేషముకొనెననియు, జనరలు మాంజిన్ గారి సేన మొట్టమొదటి పర్యాయము ఆయిసునదివాటి ఎడమగట్టున నున్న మాన్డంకోరు గ్రామము నాక్రమించుకొనెననియు జనరలు డొబెన్ గారి సేన క్వీనాయి ఆడవిని వశపరచుకొనెననియు ఇటీవలి రెండువార్త తెలుపుచున్నది.

జర్మనులమూర్ఖత్వ

లండను, ఆగస్టు 29:—లిటన్ డిప్యూటీ చీఫ్ జర్మనుల మూర్ఖత్వము కన్నులారా జూచుచు ఇట్లు వర్ణించెను:—ఒక బ్రిటిషు వైమానికుడు బాంబులు వేసి జర్మను సేనల గొనిపోవు రైలుబండ్ల ప్రయోగముల కొంతభాగమును నాశనముచేసి అనేక సైనికులను గాయములను, అనేకులను ప్రాణనష్టమును గలిగించెను. గాయముల నొందినవారి కేంధ్రమునైన సహాయము చేయకముందే వారిలో ననేకులు రైలుబండ్లవై వెళ్లని అతడు గర్వనీయ ప్రకాశమానముగ ఎజ్జిరంగుతో వేయడు కారంభించిరి. అది అనుపప్రతి ప్రయోగని నడింపుటయే వారి యుద్ధతము. తరువాత జర్మనులు నాశనమైన రైలును ఛాయాపటమును దీసిరి. ఈ ఛాయాపటపు నకళ్లు జర్మనీలోను కటన్ డిప్యూటీ చీఫ్ విచ్చలవిడిగ పంచెదరు.

గ్వెంచీ పతనము.

లండను, ఆగస్టు 29:—రూటరు విలేజికి బ్రిటిషురంగమునుండి నేటి యుద్ధముట్లు లింతిచ్చెను:—సోమనదికు తీరమున ఉన్న ప్రదేశమునకున్న ముఖ్యులదేశ మగు గ్వెంచీపురమును మహారు విశేషముకొనిరని తెలియజెప్పెను. శత్రువులు కొన్ని కొన్నిచోట్ల వెనుకకొనెను ముట్టడిసలుపుచున్నారు. వారు ముఖ్య పోకను స్థిరస్థానము నేర్పించుకొనలేనని చూచు

చు న్నారు. వారు సాధ్యమైనంత త్వరగా నేను కట్టబోవుచున్నారు. త్వరగా తీసికొనిపోవుటకు విలుగని సామగ్రిని ప్రేర్చివేయుటయో కాల్చివేయుటయో చేయుచున్నారు. మేమిప్పుడు ద్రోహిని క్వీంటుపంక్తికి 2 వేల గజములదూరము లోపలనున్నాము. కాని యిమధ్య నుండు మరభింగి స్థానములను తుడిచివేసి స్కాగ్నినది కుత్తరమునందు బలీయమగు సంరక్షక తంత్రస్థానము నేర్పరచుకొంటిమి.

ఈ యుద్ధమునందు శత్రువులు పరిశోధక విమానములను అపరిమితముగా పుడుకొనించుటయే ముఖ్య విషయము. ఈ విమానములు గుంపులుగుంపులుగ నేర్పడియుద్ధము సజ్జయింపబడినవి. 22 ఫాకరు విమానములు ఒక్కచోటలో తక్కింపబడెను. 15, 20 నడుమనుభ్యుల ఇతరవిమానములును చూడబడెను.

సోమరంగము

లండను, ఆగస్టు 29:—(రాత్రి 11-45) బ్రిటిషు వారిట్లు ప్రకటించిరి:—ఆగస్టు 28-వ తేదీకుండి బ్రిటిషువారి 1-వ రి-వ 4-వ సేనలు జయప్రథముగ యుద్ధముసలిపి పురస్కారమరంగమున శత్రు స్థానములు గుచ్చెద్యములగు నేరము. యుద్ధరంగమున నంతటను దెహమునుండి దక్షిణముఖమున అధిక నష్టముతోను వైదీలయొక్కయు ఫిరంగుల యొక్కయు, సైనికులయొక్కయు నష్టముతో శత్రువులు వెనుకకు నెట్టివేసుబడిరి. గత వీధి లా ముసములందు అమితనష్టముతో వారు జయించిన స్థానములను శత్రువులు కదలివేసిరి. మేము సోమనది పడమటిగట్టువై ప్రవేశముల కడుగుగనన్నచోట్లకువచ్చి హెం ఆనుగ్రామము నాక్రమించుకొంటిమి. హెం ఆను గ్రామమునకు తీరము నందు పంక్తిపాడవునను కాంటిల్స్ లోర్డులుబోలింకోరు ప్రెమి కోరుల పంక్తివై పురోగమనము సలుపుచున్నాము. ఈ యుద్ధముఖమున తీరమధ్యమున జరిగినది. మనపురోగమనము నా లగ్యము చేయటకు ప్రయత్నించిన శత్రువులకు మేముమిత నష్టము గలిగించితిమి. న్యూజీలండు సైనికులు నేటియందము దెహము పురమును వశపరచుకొనిరి. వెనుకనుండి యుద్ధము సలుపుచున్న శత్రువులకు తీతిమి వేసితిమి. దెహమునకు తీరమునందు శత్రువులు తమ స్థానములను నిలుపుకొన బ్రయత్నించుచున్నారు. వ్రాకోరుకు ఎకోస్టు సెంటుమిక్ హిండికోరు లాగాగ్నికోరు ప్రాంతములందు మేము తీర యుద్ధము సజ్జయి పురోగమనము సలుపుచు వైదీల ననేకులను పట్టుకొనుచున్నాము. స్కాగ్నినది కుత్తరమునందు గ్రీకోలండు కొండవీధి మనము స్థానములను ముఖ్య నేర్పరచుచున్నా

ము. ఆగస్టు 27వ తేదీని ఈస్థానమునుండి శత్రువులు మనలను నెట్టివేసిరి. లానది దిగువకు వెళ్ళుచు కుత్తరమునను నియమి ఆడవికి తూర్పునను మేము పురోగమనము సల్పిచున్నాము. ఆగస్టు 28 వ తేదీని విమానకార్యమునకు మేముములు ను వానయును అగ్గంతరము గలిగించెను. మేము 6 టన్నుల బొంబులను మరఫిరంగులను శత్రు సేనలవైపున, వస్తుసామగ్రి వైపున కాల్చితిమి. అనేక స్థానములందు ప్రేమించును విమానములనుండి పడవేసితిమి. మేము 2 విమానములను భ్వంసము చేసితిమి. 2 బ్రిటిషువిమానములు కనబడుటలేదు. రాత్రివిమానములు 11½ టన్నుల బొంబులను కాల్చివేండ్ల నువొనకు నెం టు క్వెంటినుకు తూర్పునను విమానాలయమువీధను వేసి తిమి.

హిందెస్టన్ పంక్తి.

లండను, ఆగస్టు 29:—క్రాయి సెల్లిసుకు తూర్పు నందు బుల్లికోరుపురము మన వశమైన దని విశేషము తెలిపిరి. ఈ పురము స్వాధీనపరచుకొనుటవలన హిందెస్టన్ పంక్తిని మిత్రమండలివారు తమ పిడికెలియందు గలిగియుండురని తెలియుచున్నది. క్రాయి సెల్లిసుపురము బలీయమై యుండి మూడుదినములకును రోధించియుండెను. కట్టకడపకు లండను సేన శత్రువుల నా పురమునందుండి పాఠశాలను, క్వీన్సునుండి రెండు మైళ్ల లోపలనున్న బుల్లికోరు గ్రామము క్రొకోరు క్వీంటు పంక్తియందు అతి బలీయమై కేంద్రస్థానమువలె నున్నది. జర్మను సేనాపతులు, వలదని అధికారు లెంత చెప్పయన్నను, తాము వెనుకకు బోవుచుండ మిత్రమండలివారు అతి శీఘ్రముగ వెన్నంటి వచ్చుచుండుటను చూచి శత్రువు భయములను గనపరచుచున్నారు. మిత్రమండలివారిని హిందెస్టన్ పంక్తికి అంత దగ్గరకు రానియకుండవలె నని శత్రువుల యుద్ధజేషుని వ్యక్తమైనది. జర్మనులు దెహమును పట్టుకొని యుండుట చూడ దానిని కదలజేసినచో కాల్చివేయినికి మిత్రమండలివారాకస్మికముగ వచ్చి జర్మను పంక్తిని మరల తేదీకడ రని జర్మను సేనాధిపతులు భయపడుచున్నట్లున్నది. కొంతకాలము కాలతముగనుండి అమెరికనులు ముఖ్య ఆయిసునది కుత్తరమున తీర యుద్ధము నారంభించిరి. మొదటిదినపు యుద్ధమునందు 200 మంది కైదీలు పట్టుకొనబడిరి.

పరాసుపురోగమనము.

లండను, ఆగస్టు 30:—(ఉద 1-85) నిన్నటిరాత్రి పరాసువా ట్లు ప్రకటించిరి.—పరటియందు క నాలుడువార్డు అనుస్థానమునందు పురోగమనము సల్పితిమి. ఈ స్థానము పొదువునను (కాటిగ్ని ఫెర్రిస్ అనుస్థానముల వైపువైపు) మేము నిలచియున్నాము. యోల్లికి వ్యాయక్యమున నున్న బాయిడు క్వీనాఅను స్థానమును బోయియన్నఅను స్థానమును ఆక్రమించుకొంటిమి. యుద్ధమువలన నోయనుపురమును జయించి హాస్టిం కోరు దక్షిణపురోగము (నోయనుకు తూర్పున) వచ్చితిమి మాంటు సెంటు వైమన్ స్థానములో ప్రవేశించి లాడ్రిచర్ మాల్లిం కోరుఅను స్థానముల నాక్రమించి అనేకమంది ఖైదీలుగ పట్టుకొంటిమి. మేము ఎయిల్వెన్ దివి ఆయన్ ఎయిన్ సకుల ననుమన అనేచోట్ల హెంపును ఉల్లంఘనములయొద్ద వాటి శత్రు ప్రతిఘటనము నభ్యవించి గుని, మాంటు సెంటు మా రో అనుస్థానముల నాక్రమించితిమి.

మూర్ఖులేదు.

లండను, ఆగస్టు 29:—(సాయం. 8-5) దెహమునకు తీరమున మాగ్నెడవి రూటరుకు దెలియకచ్చినది. దెహము ముఖము స్వాధీనమైనది. మేము దెహం బోలెకోరు కోడ్డును జేరితిమి. సేనలు బోలెకోరు గ్రామమును సమీపించుచున్నది గుడినకోరుకు ఈకార్యమునకున్న ఉన్నత ప్రదేశమును మేము జేరి లాడ్రిచర్ లాయికముల వెల్లితిమి. లాబోపుమోల్లు పురములకు మన కావలి పటాలులు వెల్లిగించి, గిల్బొంట్టు పురముల నాక్రమించుకొనిరని తెలిసినది. మేము మాంసాను సడవటి సరిహద్దులకు శక్తితిమి. వెగ్కో హాస్టికోరులకు నడుమను సోమ దిగింపు వచ్చితిమి. అక్కడినుండి మన పంక్తిని పొడవున నిజాంకోరుకుండి రోలలా గ్రాండుకు దక్షిణముఖముగ వచ్చుచున్నది. అక్కడనుండి పంక్తి సోమ అయిన్ బాయివన్ వాటి కోష్టికముల వెల్లి అక్కడినుండి బోల్సుయూబిల్లినుండి కాలుపొడవున కాంటిగ్ని మియన్ నోయను కలహనుగలదు. నోయను పురమును పరాసువా నాక్రమించుకొనిరి. పరాసువారు నోయనుకు తూర్పును మార్లికోరును

తమ యాభీనమున గలిగియున్నారు. వారు జావిగి పురమును గూడ స్వాధీనపరచుకొని రనియు, పాపిగి పురమును గోల్కొయిరనియు తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లండు

ట్రాము-మోటారుబండ్లను స్త్రీలు నడపుట.

లండను, ఆగస్టు 29:—ట్రాము-మోటారుబండ్లను నడపు స్త్రీలకు పురుషులతో సమానముగా చేతనము నిపు డేర్పరచి

మరణము.

లండను, ఆగస్టు 27:—సర్వ సజనము చారల్యుస్టాండు గారు మరణించి రని ప్రకటించబడినది. వీరికివలకు బంగార జేకపు పెడికలు పెరిగియున్నందు పనిచేసియుండిరి.

జర్మను అంస్లో ఖైదీలను గూర్చిన యేర్పాట్లు.

అంస్టర్డాం, ఆగస్టు 29:—బెర్లినువార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది. జర్మను అధికారులు కైదీల మార్పుకొను ఏర్పాట్లను కొంచెము సవరించుచో యేర్పాట్లు నామోదించెదమని బ్రిటన్ గారు ఆగస్టు 22-న తేదీని ప్రకటించిరి. కాని కైదీలలోని జర్మనులను గూర్చిన యేర్పాట్లను గూర్చి తృప్తికరముగ నేమియు చెప్పలేదు. యుద్ధ కైదీల మార్పు ఏర్పాట్లు విషయమున చైవాడేకున జర్మనులస్థితి ఆతి ముఖ్యమని జర్మనులు తెలిపియుండిరి.

రుష్యా

జపానువారి ఆగ్రహము.

హాదీరప్రభు, ఆగస్టు 29:—శత్రువులు శీత్రముగ కల పడిరి. ఆమెరికావారు తప్పు తక్కినవారందరును తలపడిరి. జపాను సేన లభికముగ పనిచేసెను. రణనిహతులగు జపాను సైనికులు గని అధికాగ్రహముతో జపానువారు తలపడి శత్రువులను పారదోలిరి. మిత్రులందరి వారు నిరభ్యంతరముగా ముందుకు పోవుచున్నారు. ఈ నెల 20 వ తేదీని శత్రు సేనలు కార్మికపు సేనను (జకోస్టావకులు) అల్లోసెస్కాయొద్ద ప్రబలముగా తలపడుటచే వెరయూని కెడను ప్రక్కను జక్కుసేన వెనుకకు పోవలసికల్పినది. పిమ్మట పరాననారు జక్కులకు తోడ్పడిరిగాన మిత్రులందరివారు గుర్రుగివా ప్రాంతము వాక్రమించిరి జపాను యుద్ధ కార్యాలయము వారు ప్రకటించిరి.

పై బీరీయాయందు యుద్ధము.

హాల్బిను, ఆగస్టు 29:—సేనినాథ్ గారు పురోగమనమును సాగించుచు దారియాప్రేషనును హారన్ స్థానమును కళ పఱచుకొనిరి. శత్రువులు సాకాటికుట వెనుకకుపోయిరి. అల్వి కదలియు వెనుకకుండి బోల్షివిక్కు వెనుకదలియుతో హారన్ గుట్ లి ఎర్రులదూరమున యుద్ధము కల్పుచున్నది. బోల్షియాప్రేషను యొద్ద శత్రువులు విశేషముగ తేరుచున్నారు.

బాల్కను

అస్ట్రీయను ద్రవీకరణము.

లండను, ఆగస్టు, 29:—అస్ట్రీయను వాయువార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది:—అస్ట్రీయాయందు శత్రువులు టోవరు పర్వతపు దక్షిణభాగమునను జనిసావోనూ సాలకు నడుమను కొన్ని స్థానము లాక్రమించుకొనిరి.

జర్మనీ

లిండిలేక చనిపోవుట.

బ్యాంక్ ఆగస్టు 28:—ప్రీగ్గో గకల పనిచాండకు లిండిలేని కారణమున వాగ నిరుపయోగముగా నున్నారు. బాపి-మియాలో చాలమంది లిండిలేక కుష్కించి మృతి నొందుచున్నారు.

జర్మను స్త్రీలు.

అంస్టర్డాం, ఆగస్టు 29:—జర్మను స్త్రీలు సేనోపయోగ విషయ కార్యాలయములందు పనిని చేయుచు పురుషులను యుద్ధరంగమునకు పడలవలె నని జర్మను పత్రికలు స్త్రీలను ప్రార్థించుచున్నవి. ఇంతవఱకు 15 వేల మందికంటె తక్కువగా యావలందు ప్రవేశించి రని తెలియుచున్నది.

జర్మనీ సైన్యము.

అంస్టర్డాం, ఆగస్టు 29:—జర్మను సైన్యమువారి మరతుల నన్నిటి నామోదించి జర్మనువారి నిచ్చివేయుట

కాంగ్రెసు మహాజనులకు విజ్ఞాపన

“కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానములకు లోబడి యుండవలెనా అక్కట లేదా?”

బొంబాయియందు జాతీయ సహసభా విచ్చిక సేవా బృందమున కధిపతియగు ఆర్. డి. పుష్కర్ గారి కిందికి యుత్తరమును బ్రకటింప గోరిరి.

1906 సంవత్సరములో జరిగిన కలకత్తా కాంగ్రెసు కాలమునుండి గురు జాతీయవాదులను మిత్రవాదులను స్వరాజ్యము, స్వదేశోద్ధ్యయము ముఖ్యమని అంగీకరించిరి. అప్పటిలో ముఖ్యములుగ నెంచబడిన విషయములు ఈ కాలమునకు అణగి పోవుట లోచనీయము. యుద్ధముచే బ్రపంచవంతము లాభ పొందుచున్నది. కాలమును, కాంగ్రెసును తిరుగ స్వదేశోద్ధ్యయమును బోధించుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు దానిని ఆచరించెదరని తలంచుట ఒక అబ్బురముకాదు. ఏమి నష్టముకాకున్నను స్వదేశోద్ధ్యయమును ఆచరించవలె నని జాతీయ వాదులు పుకారొచ్చిరి. ఈ సంవత్సరము ఫలంటియరు సభకమిటివాడు బెలాటి టోపిలను ఆమోదించి ఇదివఱకు చాల కాలము నుండి ఫలంటియరు సంఘమువాడు నమోదించుచుండిన స్వదేశోద్ధ్యయము నిషేధించిరి. కాంగ్రెసువారి నిషేధములకు కృతీరేకముగ బెలాటి టోపిలు బలవంతమున తెచ్చిపెట్టబడినది. స్వదేశోద్ధ్యయము మాటు బెలాటికర్తావ్యయి తెచ్చిపెట్టుటకు కాంగ్రెసు ద్రవ్యముల అవసరముగ వెచ్చింపబడినది. ఫలంటియరు (బోకమిటిలో) సభిక సంఖ్యాపటలు ఈ తీర్మానమును తీర్మానించిరి. వెచ్చుచుండి ఫలంటియరులు ఇందుకు ఆక్షేపణచేయుచు కాంగ్రెసు విచ్చిక సేవా సంఘమును చేరవలసినవైనను, కొంతమంది వైసంఘముగా తేరక చేసగనుండిరి. ఆహ్వానసంఘాభ్యుత్థులకును, సభానేతి విసింతుగూరికిని కాన్యదర్శి సి. పి. రామస్వామి ఆయ్యగూరికిని స్వదేశోద్ధ్యయము ధరించుట కనజ్జ నొసగుటకు నిజపురు పుపబడినది. మే మివిషయములో బోక్యముచేసి కొనసూని వారందరును ఏకగ్రీవముగ ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. లోకమాన్య తెలుగుగారికి గూడ విజ్ఞప్తి పంపుకొబడెను. అందు ఫలను ఫలము కలగలేదు.

కాంగ్రెసువారు తమంతటా మే యీ ప్రశ్నలకు బ్రత్యుత్తరముల నొసగవలయును. (1) కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానములకు లోబడి యుండవలయునా అక్కటలేదా, లేక ఈ తీర్మానములు దొరతనము వారికితక్కువ పుట్టుబడినవా (2) ఫలంటియరు సభకమిటిలో అధికసంఖ్యాపటల సంఖ్య కాంగ్రెసు మొత్తముకన్న పెద్దదా (3) కాంగ్రెసుతో సంబంధము లేనివారందరి ప్రజలకును, దొరతనమువారికిని తీర్మానములను సమర్పించుటకన్న కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు స్వదేశోద్ధ్యయపులను వాడుక చేయవలెను ప్రత్యేకపు తీర్మానములు కాంగ్రెసు వారిదే దీర్మానింపబడుట మంచిదా కాదా?

సంగడేకము సాతీయసంఘదలి ఆశ్రయము సమాజపు కాన్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—మా సమాజపు వారసధ మాయాశ్రయ కార మి ప్రావణ్యార్థ ఏనాదశి ఆదివారమునకు సరియగు 18 తేదీని జి. వర్ధకేభర ఆచారి గారి యాధిపత్యము క్రింద జరుగునది. అంధమున “దైవము నిరోధులకు తోడు పడును”యను అంశమువినగను, అంధమున “సాంఘిక సేవ”అను దానివైతను సుపవాదము లీచుబడెను. అగ్రాసవాధిపతిగారు రెండు వ్యాసములపైని గంభీరవ్యాసము లిచ్చిరి. సమాజ ములు క్రిందటివారమున జేరిక సంఘసభ కేగుట కతన కడ చినవారము మాయము ప్రకారముసభ గానింప నేరమికి తుమా పణ వేకుచు, అగ్రాసవాధిపతిగారికి కంఠనము లాచరించు చు సభ చాలించిరి.

కంగీకరించిరిని సాంబూడకు విశేషిరై యు పత్రికవ్రాసిన విషయము సత్యముకాదని బెర్లిను అధికారులు ప్రకటించిరి. గానుబారము లింకకు జరుగుచున్నది అక్రమము తెలుపుచున్నది.

అస్ట్రీయా

అస్ట్రీయాలో కంతకలహములు.

ఆమెచ్చనద, ఆగస్టు 28:—సోలియకను, దక్షిణ స్లావు జిల్లాలవారు ప్రతిపాలకమున నెత్తిరి. స్వర్ణలోహము జరుగనున్నది. పొర్చుగిసిల్వోన వైసుకు సైనికులు కాపు గాయు చున్నారని చెప్పుట జయింతుంపత్రిక వ్రాసినది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1-7-18 మొదలు చందావివరము.

చందా సం॥ కు	రు.	18-0-0	18-8-0
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0	
3 ,,	4-8-0	5-8-0	
1 ,,	1-8-0		
వి. పి. భర్తలకు వేరే తమరు భరించవలయును.			
లోతలు చందాదారులకు మాత్రము			
వివరము	చందా సం॥ కు	రు.	15-0-0
... ..	6 మాసములకు	7-12-0	
... ..	8 మాసములకు	4-0-0	
... ..	1 మాసమునకు	1-6-0	
విడివత్రిక.		0-1-0	
వారపత్రిక సంచికతో			
చందా సం॥ కు	3-0-0	4-0-0	
మేనేజరు : ఆంధ్ర పత్రిక.			

ఆత్మ జిజ్ఞాస.

శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి. శ్రద్ధాచరిత సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయతర్క గ్రంథకర్త:— డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఉన్నయెజు చక్కని గ్రంథము. టెల. రు. 0.2-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

కుష్టురోగమున కమూల్యముగు మందు. ఇది మిగుల హాస్యకరమగు మందు. పది పదు నైను రోజులు రాయుటకులవ తెల్లని మచ్చలు, అల్లుకాక చర్మము. వై మరె యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీ రోగమునకు జాగ్రత్తదీసికొను (భాతరగు) నుం దిదియే. వీని టెల టిన్న 1-కి రు. 4-6-0 అంచెకూని వేతే. (783) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

మా సొమ్మును గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీతో దాచుకొందుము. తక్కిన వారందరును అటులనే చేయవలయు నని హెచ్చరించుచున్నారము. ఇంతకంటె సురక్షితమగు పద్ధతి వేరొండు లేదు. (672)

మంచివడి దొర కును. యుద్ధపత్రములను కొనుడు.

Apply to:— W. St. John church, Branch Secretary. Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

ప్రధాన కవార్లు

సెలవు:—హైదరాబాదును చుట్టున గలను ఇతర జ్యోతిషానములను యధావిధిగా పరీక్షించునట్లుగాను పోలవారము పెద్దెలకు రెండవ తేదీని సెలవిచ్చుట.

దయ్యింజిందీయ బ్రహ్మ సమాజము:—రేపటి యాదివారము (1-9-18) సాయంకాలము 6 గంటలకు సమాజమందిరమున (97 అన్నాపిళ్లపేట) ఇ. సుబ్బకృష్ణయ్య గారు ప్రార్థనసమితి భక్తికూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

సర్వ సంగమము, సై దాపేట:—సైదాపేటలో తెలుగులో వేల విధియందలి రామానుజ విజయవిలాసమునకు మన శీటరాత్రి 7-45 నిమిషములకు బ్రహ్మశ్రీ మధుసూదన గజేంద్రాచార్యగారు భగవద్గీతోపన్యాసము చెప్పెను.

సుగుణవిలాస సభ:—వై శర్వాసభ్యులు రేపటి యాదివారము (1-9-18) సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు విజ్ఞానరాయ పురమందిరమున ఎం. డి. అంజనేయగారధ్యక్షుండి తుల వారిచే బలంబుడిన శ్రీమదీశ్వరాయ మను శాటకమును కన్నడభాషలో ప్రదర్శించెను.

జగన్నాథ భక్త సభ:—రాజోపు సోమవారము (2-9-18) మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు ఎగ్జిక్యూటవ్ సభా మందిరములో (414 వీరాస్వామిపిళ్లపేట) చారిత్రకసల్లారు వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ ముత్యభాగవతగారిచే సులోచన సోపాభ్యాసము అను చారికభావాలక్ష్యము జరుపబడును.

గా. ప్రానుగారికి విద్వంసులు విందు:—ఉపకారవేదనము తీసికొనవచ్చు దైర్యవర్ ఆఫ్ కల్లిక్ ఇన్స్టిట్యూట్ గా. ప్రా. ఎన్. ప్రా. సి. వి. ఇ. గారికి పురాతన శిష్యులును స్నేహితులును పెద్దెలకు 4-వ తేదీ బుధవారము సాయం కాలము 5-15 గంటలకు రాజోపేటయందలి మూర్ వెనిలి యనులో విద్వంసులు విందు గావించెదరు.

మోటారుబండి నడుపువానికి జాల్మానా విధింపబడుట:—కేవలక కింగుగారికి మోటారుబండి నడుపు శీరరాఘవులు అనునతడు తనయజమానుని బండి మోటుకోర్డు లో నశ్చిదగ నడిపినట్లు కేసుచేయబడినది వానికి మేజిస్ట్రేటు గారు 50 రూ॥ జాల్మానా విధించిరి. జాల్మానా చెల్లించని యెడల 2 వారములు కయిదుశీత పొందవలసి. జాల్మానాను తోడు వారి లై సెన్సరీ మాసములకంత రద్దు అగునట్లు ఆజ్ఞ యొసగబడెను.

నమ్మికస్వామి ద్రోహము:—కోమరదాక కంపెనీవారి కాఫి చెట్లోచోలో గలను. అరుణాచలమునది అనునతడు వై కాళాకంపెనీలో గురుస్తాగా నుండి కంపెనీ తాలూకుపై కములో 64 రూ॥లను డి. ఏ. టయలరు కంపెనీ వారి ఏజెంటు ఏవ్.కర్ అనువానిపట్ల జనుచేసి ఆపైముత్ర తన స్వంతభిరులకు వినియోగపఱచుకొనెను. రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుచేయబడెను. మేజిస్ట్రేటు గారు వానికి మూడు మాసములు కయిదుశీత విధించిరి.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

పెని తెం పి యరీ వంతెన అపాయకరమైన స్థితియందుండుటవలన, బరువైన మోటారుబండ్లు దానిమీద నడచినచో అపాయము కలుగ వచ్చునని తలచుచున్నాము. కాబట్టి యి క ముండు తెలియ జేయువరకు, మోటారు బండ్లు గాని, బరువైన సామానులను మోసికొనిపోవు స్త్రీయు బండ్లుగాని ఆ వంతెనమీదుగా పోగూడదని తెలియబరచుచున్నాము.

రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్, చెన్నై. } డి. సి. మొలోనీ, }
30-8-1918. } పసిడెంటు.

పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల సమావేశము.

ప్రారంభదినము.
ఈ రాజధానిలో నున్న సంపూర్ణ మాధ్యమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల రెండవ సమావేశము నిన్నటిదినమున తిరువళ్ళీటి హిందూ హైస్కూలు భవనమున ప్రారంభమయినది. ప్రధానోపాధ్యాయులు సుమారు 30 మంది సభ్యులగుచిరి. కుంభకోణము నేటిపు హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు రా॥ బి. ఎస్. అప్పుకాశ్రీయారగారిధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుని పర్యవేక్షణ.
మాధ్యమిక విద్యయొక్క మాధ్యమిక గుర్తింపు అధ్యక్షులు తమ యువస్వాగమున చర్చించిరి. మాధ్యమిక విద్య ఉపాధ్యాయ కృత్రిక మూలాధార మైనదిని, మాధ్యమిక పాఠశాల అలా కళాశాలలకు ఆధారముగ నున్నవనియు నుడిచిరి. మాధ్యమిక విద్యకు ఉన్నత దశయందు యుండుటకు ప్రభుత్వమువారి సామర్థ్యముగలవా రగుటచే దీని ప్రముఖత మరింత ద్విగుణి ప్తమగుచున్నది. ఇతరులు ఎంత భవనంతులైనను ఆర్థిక సంపత్తితో కులమాగుచున్నను మాధ్యమిక విద్యను పెంపొందించ దుష్కార్యము. ప్రజల కుపయోగకరముగ నుండునట్లు చేయుటలను, విద్యాలయములు సంపూర్ణ గాంచుటలను ప్రభుత్వాధికారము, ప్రభుత్వ పరిశీలనములు అత్యవసరమిదియనియు, ప్రపంచమున మానవ నిర్మితులైన విద్యాలయములు కొన్ని లోపములందున్ను. కాని తగిన విమర్శచేసి ఆయా లోపములకు చక్కగ తేలికపడచిన అయ్యది విచారించబడును. ప్రభుత్వమువారి లెన్నికలు ఉపాధిభావ పూరితలు. ప్రజాభివృద్ధియే వారి మాఖ్యోద్దేశ్యము. ప్రపంచమున వర్తమానములకు అందోళనముగ నున్నను ప్రభుత్వమువారు తమ విద్యుక్త ధర్మమును విడనాడలేదు. విద్యాభివృద్ధిపై నిరంతరము పాటుబడుచు విశేషముగ భవనము పెచ్చించుచున్నారు. మాధ్యమిక కళాశాల విద్యను మరింత జెన్నత్వమున దెచ్చుటకుతగిన ప్రోత్సాహమును కల్పించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి మాఖ్యోద్దేశ్యము విద్యను పెంపొందింప జేయుటయే గాన ప్రజలచే నిర్వహించబడు మాధ్యమిక పాఠశాలలను ప్రోత్సహించు నుద్ద్యోగమై యున్నది. 1904 సం॥ నుండి మాధ్యమిక విద్యాభివృద్ధిపై 600 లక్షల రూ॥లములు వెచ్చింపబడినవి. మొదట 40 లక్షలనుండెడిది. కేకాభ్యుదయమునకు మాధ్యమిక విద్యయే ముఖ్యాధారము. కాన అట్టి విద్యాలయములకు ప్రభుత్వము వారు విశేషముగ ఉత్సాహమును కలుగజేసి పోషింపించవలయును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున కత 50 సంవత్సరములనుండి జేశననుకు విద్యవలన మహోపకారము కల్గినది.

మొందుగూడ ప్రభుత్వమువారి విధానము ఈ విధముగ నె యుండగలదని నుడిచిరి. ప్రస్తుత విద్యాభివృద్ధిసమువలన బుద్ధి వికాస మంతక తేటందుటకు పాఠశాలలయందు నైతిక మత భావమును కలపవలసియు కారణమనియు ప్రస్తుతపు విద్యాభ్యాసమునకు దోడు నైతిక మతవిద్యగూడ నేర్పబడు సమంజసమని తాము నమ్ముచుండిరినియు తెలియజేసిరి. దీనినిగూర్చి తీవ్రముగ భిన్నాభిప్రాయములు బున్నను దీనిని గూర్చి ప్రభుత్వీంచవలయునని నూచించిరి. ఇట్టి విద్యచే జేశము జెన్నత్వమును జెందుటయే గాక ఆత్మ స్వాతంత్ర్యము గూడ గల్గునని నుడిచిరి.

తదనంతరము ప్రధానోపాధ్యాయుల ప్రథమ సమావేశము వార్షిక నివేదికమును అందెను ఆమోదించిరి. ఇందలిఉపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధిగూర్చి నిర్ణయకాళాధికారికి సంధక సంఘమునకు తెలియచున్నది. విద్యాకాళాధికారి దీనినిగూర్చి ఉపకారమును జేయప్రయత్నింతునని అభయమిచ్చిరిగాని ఇంతవరకు ఏమియు గావించదు. మోడరేషను పద్ధతి విద్యాలకు చాలకష్టముగనున్న దని సిండికేటువానికి నివేదించ వారు దానివిషయమై ఉపాధిపత వహించుట కడుంగడు కోచనియు నని తెలిపిరి. మీ మాచించిన సిఫార్సులనుగూడ సిండికేటు వారు యంగీకరించకుండుట విచారకరమే.

సభ సవల నేడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు సమావేశమగును.

సెల్లారునుండి నిన్నటి తేదీతో నొక రిట్లు వ్రాయుచున్నది:—సెల్లారులో సుప్రసిద్ధిగాయవామలను నిగవ్వలను అను తూములూరు శివరామయ్యపంతులు గారి ధర్మపత్ని ముగళమమ్మ ప్రసవించి 29-వ తేదీ కాలధర్మము పొందినది. విశేషముఃభిముతో నిండియుండు శివరామయ్యగారికి పాములకు సానుభూతి కనబరచుచున్నది.

ధర్మసత్రపు గృహప్రవేశము.

కాకినాడలోనిమల్లాది సత్యలింగము శాశ్వత ధర్మములకు సంబంధించిన సత్రపు సంపూర్ణమునది గనుక బ్రహ్మిలు కాకినాడి చెన్నపురికి మరలుచుండిన సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యలగారికినిసత్రపుకు తెలుసుటకై ఆహ్వానము చేసియుండిరి. 28-వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు కాకినాడ రైలుస్టేషన్లోగద్ద అయ్యలగారిని దివాన్ బహద్రుడు గుర్రేటి శేషగిరిరావు కంఠము గారు, రావుబహద్రర్ యు. రామారావుగారు, సబ్ జడ్జి మొదలగు పెద్దలు గౌరవముతో ఎదుర్కొని రాజాగారి బంధువులను బ్రవేశ పెట్టిరి. 29-వ తేదీప్రాధున 8-రి నిమిషములకు శివస్వామిఅయ్యలగారు మోటారుబండినుండి సత్రపుపందిరికి దిగగానే లింగము శాశ్వత గారి కొమారుడు సుబ్రహ్మణ్య శాయకరు గారును బ్రహ్మిలు అయ్యలగారిని ఉచితసత్రములతో గౌరవించి పందిరిలోనికి దీసికొనివచ్చిరి. పిమ్మట సత్రపు తిలుపు తాళమును దీసి గోవులను బ్రవేశ పెట్టించి, కాస్త్రోక్తమైన గృహప్రవేశము నడపబడెను. తట్టణమునంద ఉద్యోగస్థులును, గౌరవనీయసభ్యులును, చివరగాంకితులగు గొప్పవారును కొద్దివారును అనేకులు సభకు దయచేసిరి. ఎల్లరును మదితానముల గూర్చుండ, బ్రహ్మిలకపున వికా బహద్రర్ శేషగిరిరావుగారు ఆంగ్లమున ముపన్యసించిరి.

పిమ్మట సర్ శివస్వామిఅయ్యలగారు ఆంగ్లభాష యుపన్యసించి సత్రమును కట్టించుట వలన ధర్మకర్తయములు కార్యరూపముగ శివస్వామిచిన దని నుడిచిరి. తరు ధర్మకాస్త్రములందు అన్నదానమును గురించి తెలిపిన ప్రాభుత్వము వెల్లడించి సత్యలింగ శాయకరు శీవచారిత్రమునంద, మాఖ్యాంకితులను తెలియజెప్ప సత్యలింగము గారి యాస్పత్రి మునకు కారణభూతిమైన శివస్వామి పరిశ్రమను కొనియాడిరి. సత్యలింగముగారు కాకినాడకు మారమునందుండినను వారు తమ స్వస్థానమును మరదిపోలేదు. సత్యలింగము గారి జీవిత చారిత్రము విద్యాభివృద్ధికు నైతిక మార్గదర్శకముగ నున్నది. సత్యలింగముగారి విజ్ఞానమునకు వారి వికాసభావమునకును వారు వ్రాసియుండిన విద్లే నిదర్శనము.

సత్రపును కట్టించిన పీఠనియరు కాళాద ఆదివారా యని గారికి శివస్వామి అయ్యలగారు ఒక పతకమును బహుమాన మిచ్చిరి.

రావుబహద్రరు యు. రామారావుగారి కుంతోపాతి శయములను బెలుపు ఉపన్యాసముతో సభ ముగింతనకు వచ్చెను.

అష్టాదిర్ఘమునకును సంవత్సరములకును యేర్పాట్లు గావించబడెను—ఒకవిలేఖకును.

ఆగస్టు 27-వ తేదీని కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా వెంట్రు వెగడగ్రామముందు రైతులు సమావేశమై, పిన్నచానీని వేగలూచలం చౌదరిగా రధ్యక్షత వహించిరి. సుమారు 800 మంది సభ్యులు సభ నలంకరించి క్రింది తీర్మానములను జరిపిరి. ఇదివరకే పన్నుల భారముతో గ్రుంగియున్న రైతుల స్థితిగతులను దూరములోంచిచక మదరాసు దొరతనమువారు నీటిపన్నును తిరిగి యిప్పుడు హెచ్చుజేయ బూనుటవలన యెక్కువ అనర్థములకు కారణమగును.

దొరతనమువారికి యెక్కువ రాబడి నిచ్చుటకు శాశు వగు రైతులను అసంక్లృప్తిపరచి దుర్బుధితిలో నీటిపన్నును హెచ్చుజేయ బూనుటవలన జేశయెక్కువ ఆకాంతికిరి అందోళనమునకును కారణమై మిగుల దుష్కరముగ నుండును. కాన దయగల దొరతనమువారు మిగుల యోచించి నీటిపన్ను హస్తజేయబూను అభిప్రాయమును వివరపరయును.

పన్నులబరువుచే కృషించుచున్న కృషికుటు దొరతనము వారు విధించగోవు జాస్తీశిస్తు (నీటిపన్నును) యియ్యలలరిని మదరాసు దొరతనమువారికి సభవాగు దృఢముగ నివేదించుచున్నాడు.

ప్రస్తుతము రైతుల దుస్థితియు తొలుగువరకు కృష్ణా జిల్లా సంఘమువారు తీవ్ర చుగు యాందోళనము జరిపి రైతులకు మిగుల సహాయపడవలసినదని సభవారు కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారిని మిక్కిలి కోరుచున్నాడు.

తీర్మానములను మదరాసు దొరతనమువారికిని, జిల్లా కలెక్టరుగారికిని, కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారికిని అంద్రప్రతికలకును పంపుటకు సభవారు రధ్యక్షుని కోరిరి.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Western Front

Noyon Captured.

French Armies Sweeping Forward.

LONDON, August 29.
Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing late this afternoon, says:—The three French armies engaged on both sides of the Oise, are sweeping forward in close co-ordination.

Positions Captured.

A later message says: General Humbert's army at 10-30 this morning captured Noyon. General Mangin's army crossed the Oise for the first time and occupied Morlaucourt on the left bank and General Debeney's army captured Quincy Wood.

Capture of Ginchy.

Enemy Retreating Rapidly.

London, August 29.
Reuter's correspondent at the British headquarters wiring this morning says: We are reported to have captured Ginchy, an important high point northward of the Somme. The enemy is fighting spirited rearguard actions in places, but it seems clear that their great desire is to get back to a settled line. They are retreating as rapidly as possible, and are burning or blowing up such supplies as are too heavy to be hastily removed. We are still within two thousand yards of the Drocourt-Querret line, but have cleared the tortuous intermediate zone of machine-gun nests and have established excellent defensive flank northward of the Scarpe.

Enemy's Big Air Formations.

A feature of the battle is the exceptionally large number of enemy scouting aeroplanes which are fighting in big formations. Twenty-two Fokkers were counted in one flight, and several others have been seen of between fifteen and twenty machines.

Grip on Hindenburg Line.

Unpleasant Surprise of Germans.

LONDON, August 29.
With the capture of Bullecourt, east of Croisilles, reported by correspondents, the Allies seem to have gained a firm grip on that part of the Hindenburg line. Croisilles proved a hard nut and held out for three days before London troops ejected the holders. Bullecourt, barely two miles from Quenest, is a formidable hinge in the so-called Drocourt-Querret line. The German Command, despite protestations to the contrary, are undoubtedly unpleasantly surprised by the rapidity with which the Allies are following up their retreat. It is clear that they never intended to allow the Allies to approach so near to the Hindenburg line. The explanation of the Germans clinging to Bapaume is probably the fear that its abandonment might lead to a sudden rush towards Cambrai, making a further breach in the line. After comparative quiet, the Americans are again active north of the Oise. The first day's operations have resulted in two hundred prisoners being taken.

German Knavery.

Bombed Military Train Incident.

London, August 29.
A neutral eye-witness gives the following example of German knavery. A British airman bombed and partly destroyed a German military train, killing and wounding many soldiers, but before any attempt was made to succour the wounded, a number of men began painting huge red crosses on the wrecked carriages, the idea being, of course, to pretend that it was a hospital train. The Germans then photographed the wrecked train, and doubtless copies of the photograph are being circulated in Germany and neutral countries.

Enemy's Position on old Somme Battlefield becomes Untenable.

LONDON, August 29—11.45 P.M.
The British communique says:—Successful attacks since August 8th delivered by the fourth, third and first British armies, have rendered enemy's positions on the old Somme battlefield untenable. Enemy has been forced on the whole front from Bapaume southwards to abandon with great loss in prisoners, guns, and material as well as killed and wounded, the ground which he gained with such heavy loss in March and April of this year. We have reached the west bank of the Somme opposite Brie and Peronne and have captured Hem. Northward of Hem we are advancing on a general line Combles-Morval-Beaulincourt-Fremicourt. Sharp fighting has occurred on this front where we have inflicted many casualties on enemy who attempted to delay our progress. New Zealanders took possession of Bapaume this morning driving out enemy rearguards. Northward of Bapaume enemy is still endeavouring to maintain his positions. We, after hard fighting about Vraucourt, Ecoust-St-Mein and Hendecourt-Les-Gagnicourt progressed, taking many prisoners. Northward of the Scarpe we re-established our positions on Greenland Hill, from which enemy forced us back on August 27th. We further progressed astride the Lawe river, northward of Bethune and east of Nieppe Forest.

AVIATION:—Low clouds and rain interfered with flying on August 28th. We dropped six tons of bombs and fired many machine-gun round on enemy troops and transport in the battle zone. Aeroplanes at various points delivered small arm ammunition by parachute. We destroyed two aeroplanes. Two British are missing. Nightfliers dropped eleven and a half tons of bombs mainly on Cambrai junction and the aerodrome east of St. Quentin.

The French Progress.

LONDON, August 30.—1.35 A.M.
Last night's French communique says:—During day we progressed in the region of Canal-Du Nord which we skirt on the whole length except towards Catigny and Bernise. We captured Bois-Du-Quebnoy northeast of Bouvilly and Beaurains. Southwards the battle became bitterly violent. We carried Noyon by sheer fighting and reached the southern edge of Haplincourt east of Noyon. We gained a footing on the southern slopes of Mont. St. Simon and took Laudrimar and Morlincourt, taking several hundreds of prisoners. We crossed Ailette between the Oise and the Aisne at several points north and south of Champs despite resistance and captured guny and Pont St. Maro.

No Change North of Bapaume.

LONDON, August 29 8.5 P.M.
Reuter learns that there is no change north of Bapaume. We have taken Bapaume and reached Bapaume-Beaulincourt road. Troops are approaching the latter village. We have reached high ground to the northeast of Gudnecourt and have nearly reached Le Transloy. Patrols are reported in Les Boeufs and Morval and have taken Ginchy and Guillemont. We have reached the western outskirts of Maurepas. We have reached Somme between Peronne and Haplincourt. Thence the line follows the river from Jizancourt southwards to Roly-Le-Grand. Thence it passes Somme-Oise canal to Cochy, thence east of Beaulieu-Bouvilly following the canal from Catigny to Noyon which the French have captured. The French hold Morlincourt east of Noyon and it is reported that they have captured Jevigny but have lost Chavigny.

Siberian Front

Siberian Fighting.

Bolshevik Concentration.

London, August 29.
HARBIN:—Seminoff continuing his advance has captured Dauria station and Haranor siding. Enemy has retired to Skatin. Cavalry is fighting Bolshevik rearguards five yards west of Haranor. Enemy is concentrating at Borzia Station.

Japanese Infuriated.

At Seeing Mutilated Bodies of Comrades.

London, August 29.
VLADIVOSTOK—24/8 Usuri Front:—Enemy has attacked desperately. All the Allied forces except Americans have participated. Over three hundred of enemy have been killed. The Japanese who bore the brunt of the fighting infuriated at finding mutilated comrades charged and routed the enemy. Allies are advancing without intermission.

LONDON, August 28.
TOKIO.—24/8.—The War Office states that the Czech army on the left bank of Vessera river has been obliged to fall back owing to an attack of superior enemy on August 20th on their right wing namely, Kalmikoff's detachment near Antonska. Japanese near Suigagina covered their retreat sustaining casualties. Then cooperation between the French and Czeches under Kalmikoff enabled the Allies to occupy Suigagina vicinity.

Central Powers

15,000 German Women Newly Recruited.

For Men's Work to Relieve them for the Front.

LONDON, August 29.
AMSTERDAM:—The German Press appeals to many more women to work militarily to release men for the front. It appears that up to the present fewer than fifteen thousand women have been recruited.

Spano-German Negotiations.

Still Proceeding.

LONDON, August 29.
AMSTERDAM:—A Berlin semi-official message denies the "Times" Santander report to elect that Germany had accepted all Spanish conditions and was willing to hand over German tonnage. The message adds that negotiations are still proceeding.

Anglo-German Prisoners Agreement.

A Statement.

LONDON, August 29.
AMSTERDAM:—A Berlin semi-official message states that Britain on August 22nd notified her readiness to ratify the Anglo-German war prisoners agreement if Germany approved of a certain modification but did not refer to the question of satisfactory arrangement of the position of Germans in China which is Germany's condition for her ratification.

Cases of Death from Starvation.

In German Districts of Bohemia.

LONDON, August 28.
ZURICH:—According to Prague newspapers two thousand miners at Preborow are incapacitated through lack of food. Cases of sickness and death from starvation in German districts of Bohemia were doubled during July.

Austria's Internal Troubles.

Revolts Expected.

LONDON, August 29.
AMSTERDAM:—The "Weserzeitung" reports that Polish, Czech and South-Slav districts of Austria are mobilising against Austria. Hostilities are momentarily expected. Military patrols are guarding Prague-Pilsen Railway.

London, August 29.
A Wireless Austrian official states that in Albania, enemy captured positions in the southern part of Tomor mountain and between Janina and Vozusa.

LONDON, August 28.
A Wireless German official says:—Between Somme and Oise we withdrew our lines giving up Chaulnes and Roye

Great Britain

Women Tramway Omnibus Workers Awarded Increase.

LONDON, August 29.
The Press Bureau announces, that the committee on production has awarded the women tramway omnibus workers an advance of twenty five shillings per week over pre-war rates thus equalising the rates with male workers. Government has appointed a Committee to investigate the report on relations between wages of women and men generally.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

A Woman Buries A Girl Alive. Gets Eight Years.

FARIDPUR, August 28.
The Additional Sessions Judge, Faridpur, disposed of a sensational case in which a woman named Soudamini Vaidhavi was charged with attempt to cause the death of a girl aged about 9 years by burying her alive. The case for the prosecution was that the accused Soudamini decoyed the girl to a jute field where after forcibly snatching away some ornaments from her person buried her. Attracted by the groans of the girl a neighbour rescued the girl from what would have been her grave. The Judge found the accused guilty and sentenced her to rigorous imprisonment for 8 years.

Bombay

The Special Congress. Subjects Committee Meetings. A Moderate Amendment Carried.

BOMBAY, August 30.
Congress Subjects Committee meetings are being held. At these loyalty and war resolutions have been carried unanimously. After the Reform resolution reaffirming the principles of those of 1916 and 1917, an amendment by Pundit Madan Mohan Malaviya appreciating the earnest effort to introduce the Reform Scheme, recognising the advance on the present conditions, and suggesting modifications was carried by an overwhelming majority. The Congress meets this evening some time after 3 P. M.

Press Comments.

CALCUTTA, August 30.
The Empire says:—The speech is surprisingly moderate, thanks probably due to the firm stand made by senior Congressmen, who refused to attend the convention.

The Englishman says:—There was nothing exciting in the Congress proceedings. The speech of the president was of the usual portentous length and must have required the usual amount of patience to sit through. One of the chiefly notable remarks made by Mr. Imam was that the proposals had placed them under a great disappointment. That gives the key to the proceedings.

The "Statesman" in the course of a lengthy article, observed the speech was apparently written with a view to refuting the idea that the promoters of the gathering were inspired by a resolve to reject the proposals. Mr. Imam looks upon the scheme as disappointing and imperfect. A portion of the defects he assigns to the conflicting bureaucratic and Indian interests. The remainder he traces to a distrust of the Indian people. Mr. Imam speaks as if he were somebody's representative but we are at a loss to discover whose. There is no justification for the allegations of bad faith. There is as little for the monstrous charge that "our industrial backwardness has been positively encouraged in the interest of British manufacturers". Mr. Imam's remarks on fiscal policy are indeed a tissue of misrepresentation and if there were any "distrust" in the report it would be vindicated by the temper which is revealed in this passage and elsewhere.

The "Indian Daily News" says:—The speech is couched in moderate and temperate language. The arguments advanced by Mr. Imam who attempts to disguise his hostility to the Government under a stream of polished platitudes and who seeks to divide British and Anglo-Indian opinion by playing off the non-official against the official classes, are likely to fall very flat upon the ears of those who, while ready to concede that some change in the system of Government is necessary, are thoroughly convinced that, to enable these changes to have a beneficial effect on small varied interests, it is essential that British supremacy in matters of vital importance must be maintained.

LUCKNOW, August 30.
Referring to the special Congress the "Indian Daily Telegraph" says:—The Reformers are a long way off before they come into actual operation and it is all important that they should be thoroughly threshed out and that the start should be made on lines which are acceptable to every community in India. The weight to be given to the special Congress and its views will naturally be great and it may therefore be expected that its decisions will be marked by sobriety and breadth of judgment.

Mr. Bomanj's Dinner to the President Of the Congress.

BOMBAY, August 30. Mr. S. R. Bomanji gave a dinner at the Taj Mahal Hotel last night in honour of the Congress President. All prominent Congressmen were invited to the dinner and among these who attended were the friends of Mr. Hazan Imam, Messrs C. R. Das, B. Chakrabarty, Tilak, Khaparde, Mohanlal Motilal, Fazlul Hugi, Abdul Kareem, Mamlal Nehru, Jawahar Nehru, Kelkar, Tyabji, Patel and K. K. Chanda.

South India

Title of Rajkumar for Colonel Desraj Urs.

BANGALORE, August 31. A Mysore paper states that H. M. the King Emperor has conferred the title of "Rajkumar" on Col. Desraj Urs who is a nephew of His Highness the Maharaja.

Burma

Salween River in Floods.

RANGOON, August 30. The river Salween has been in flood for the past 10 days and in consequence most part of Paau town in Moulmein district is under water. The river is said to be still rising. One case of a Burmese woman being drowned has so far been reported.

The Lieutenant Governor of Burma has rejected the appeal for clemency presented by some members of the Dutch community in Rangoon on behalf of A. Mathol sentenced to three months simple imprisonment on a charge of concealing enemy assets in contravention of enemy trading rules.

United Provinces

ALLAHABAD, August 30. It has been decided to authorise the Local Government to sanction a duty allowance to their Under Secretaries. This is likely to be fixed at Rs. 100 to 150 per mensem.

The Hon'ble Mirza Sami ulla Beg, Barrister and member, United Provinces Council, has been appointed Chief Justice, Hyderabad High Court.

Latest Telegrams.

LONDON, August 30. The British communique says:—in spite of destruction of river bridges our advanced troops crossed the Somme southward and westward of Peronne. We have taken Clercy-Sur-Somme and combles and have taken in this area two hundred prisoners, and a few guns. Northward of Bapaume London and West Lancashire troops made important progress on Thursday afternoon eastward of Senese River, capturing Bullecourt and Hendicourt-Lez-Cagnicourt with powerful trench systems after hard fighting. Between Senececourt and Arras-Cambrai road Canadians this morning delivered an attack which is reported to be developing favourably. Astride the Scarpe English and Scottish divisions continued to advance on Thursday afternoon and gained valuable ground in the direction of Werpygny, Dambail-les-Prez and Plouvain. We hold enemy and have taken a number of prisoners in these operations. We continue to advance in the valleys of Lawe and Lys rivers.

LONDON, August 30. The American Communique says:—Northward of the Aisne we progressed in the region of Juvincourt in spite of strong enemy resistance. Our patrols along the Vesle and in Woivre brought in prisoners.

WASHINGTON:—The Senate has passed a bill favouring total prohibiting of manufacture and sale of alcoholic drinks after June 30th 1919.

London, August 28. The Canadian Government has prohibited the export of silver except by licence.

London, August 30. ZURICH—Spotted typhus has broken out in Galicia and Bukovina. Fifty cases are officially admitted.

London, August 30. 4-20 P. M. The French communique says:—On Somme and in the region of Canal Du Nord there was no change during night. Between Ailette and Aisne we repulsed several enemy counterattacks east of Pasly and maintained our gains. On Vesle and in Champagne enemy raids achieved no result. Calm prevailed elsewhere.

London, August 30. ZURICH.—The German agricultural papers are greatly concerned at alarming the increase in wheat disease. Crop is useless in some districts. Rye in Northern and Eastern Germany is suffering badly from wet and Millers refuse to accept it.

London, August 30. STOCKHOLM.—The great shortage of foodstuffs from Ukraine is explained by the reluctance of peasants to accept paper money and demands from other parts of Russia, Germans are taking coercive measures against peasants.

LONDON, August 30. TIENSIN.—The allies on Ussuri front have advanced to Ussura River where they are held up owing to enemy destroying bridges.

PARIS.—It transpires that aviators have been carrying to Germany intelligence agents whom aeroplanes have picked up and brought back when their mission has been accomplished.

London, August 30. AMSTERDAM.—The Japanese Consul General and members of Embassy staff have left Moscow. They were the last entente representatives in the city. The Bolshevik Government has ordered their journey to Japan to be facilitated.

Telegram states that women and girls are being deported from Ghent for forced labour behind the German front replacing the deported men whose health has been ruined by hardships.

కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయక

సభా సమావేశము.

(1)

విషయనిర్ణయక సంఘపట్టణ జరుగుచున్నది. గాన భక్తి యుద్ధ సహాయ తీర్మానము తేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది. 1916-1917 సంవత్సరపు తీర్మానములను నిరసించుచు మరయుక తీర్మాన సంగీకరింపబడినది. మాంటాగు పెయ్యుఫర్డు నివేదికను ప్రస్తుతశీతికంటె చంపిస్తే తీసికొని పట్టించి ప్రాయశఙ్కించి. దానియందు మార్పులు కొన్ని కావలెను. నివేదికను సహజముతో ప్రాయశఙ్కించిన పరిణామాలగూర్చి రుప్రసాదించి తీర్మానముగూడ నిధిసంఖ్యలనుచే నామోదింపబడినది. కాంగ్రెసుసభ నిన్న సాయంకాలము 8 గంటలకు సమావేశముకావచ్చును.

పత్రికాభిప్రాయములు.

ఎం.వై.యె:—ఆధ్యక్షకోపన్యాసము చాల సౌభ్యముగా నున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు దృఢనిశ్చయముతో సభకు జైల్లకుండుబయ్యె ఇందులకు కారణము కావచ్చును.

ఇంగ్లీషువారు:— కాంగ్రెసు సభావిధానమున తొందర లేమియును కలుగలేదు. ఆధ్యక్షకోపన్యాసము మామూలు ప్రకారము కను దీర్చు ముగిసే యున్నది. నివేదికనుచాల నిరుత్సాహకరముగా నున్నదని ఇమాముగారు నడిచిరి. కార్యక్రమమున కదియే కీలకము కాగలదు.

స్టేట్సుమన్:— కాంగ్రెసు సభవారు సంస్కరణములను నిరాకరించు సంకల్పముతోనున్నారని వాదమును వింటిండు. తలంపుతోనే ఆధ్యక్షకోపన్యాసము ప్రాయశఙ్కించి కనబడుచున్నది. విధాన మనకుగ్రహమును నిరుత్సాహ కరముగా నున్నదని ఇమాముగారు నడిచిరి. నిరంకుశాధికారుల లాభములను పాటింపజలనను చేయులను విశ్వసింపక పోవుట మనకు లోపములు కలిగినవి. బ్రిటిషుజేకమునందలి పరిగ్రామి కులకు వ్యయము కలుగననియే ఇండియా చేక పు పరిశ్రమలందరగ్రోత్తిరని ఇమాముగారు నడిచిరి. వీని కాధారము లేదు. ఆధికభావమును గూర్చి ఇమాముగారు నడిచిన విషయములలో సత్య మేమియును లేదు. నివేదికమున నవిశ్వాస మేమైన నున్న దనుకొనిన నట్టి యనిశ్చాసము సహేతుక మనుటకు ఇమాముగారికి విషయములనుగూర్చి నడిచిన వాక్యములే ఆధారములు కాగలవు.

ఇండియాటైము:— ఇమాముగారి డిప్లొమన్యాసమున నముఖ్యార్థముల నేకములుగలవు. ఆతులల వాంఛియు తీర్పు వలెననుదీయే ప్రధానవాదము. మితవాదుల అంగీకారమునకును అతివాదుల తిన్నానమునకును గల భేదమునే ఇమాముగారు గ్రహింపజాలనట్లు నడిచిరి. అట్లయినచో నందలి విభేదమును గ్రహింప గలుగునంతవరకును ఆతుల వెలువలనిలేదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు తమకొకట మొదలగ కలుగుచునే ఇతరుల కాంగ్రెసు నెయిగకలముల వ్యవస్థగాదు. వారు తమ భావములను నిరంతరమును మార్చుకొనుచు విప్లవాగ్రహమును వెల్లడించు చుండురు గాన వారు తమస్థితి నెన్నడైన సరిగా గ్రహించిరాయను సందియును కలుగవలసి కన్పించుండును. అతివాదులై కమత్తముపేట నొనర్చినవిజ్ఞప్తులు ఫలరహితములైనవి. అంత్యమున వారు గావించిన ప్రయత్నములనవారు పరిహాసాస్పదులైరి. ఇంతవరకును అనానుకులు దుర్బలలని తామెవరినినిందించినో వారి నేమరల తమతోచేరగోరిరి. అందు వలన కార్యనిధి కాకపోగా కలయక నిలచిన వారిని భక్తిద్రోహులని నిందించిరి.

పయినీరు:— మితవాదుల బలము మెండగుచుండుటచే నవవాదులవాంఛోనము కలుగ దొడగెను. మరల మితవాదులను తమలో కలుపుకొనుట కతివాదుల నాయకులు విశ్వప్రయత్నములను చేయసాగిరి. సామరస్యము కలుగు సూచనలు కనబడుటలేదు. వీరు కల్లమై తిని నెరపుటకు పలుకుతేటమటలకు మోసపోవువారులేరు. ఇండియా ప్రజలసామర్థ్యమువిడికము గాకుండ వారికి స్వపరిపాలన మొసంగిన చోని కలుగు నని మాంటాగు పెయ్యుఫర్డు ప్రభువుగార్లు తలచిరి. అట్టిస్థితిలేనట్లు బిసెంటుగారు మున్నగువారు నడించుట అసమంజసము. వీరు కోరినట్లే చేసినచో ప్రారంభముననే భంగము కలిగి మరల 2 పురుషాంతరముల వరకును నిభింప జాలవు.

ఇండియన్ న్యూసుపత్రిక:— ఉపన్యాసము మితవాదభరితముగను, సరళ భాషావంతముగ నున్నది. ఇమాముగారు ప్రభుత్వము వారివై గల జ్యేష్ఠమును సరళ విధముగ వెల్లాయు అధికారానధికార జాతుల అభిప్రాయ

వ్యత్యాసమును అంగీకరించును బ్రిటిషు భావభేదములను నిర్ణయించుచున్నారు. ప్రభుత్వ విధానమునందు మార్పుకలుగవలెనని అంగీకరించుచు అట్టి మార్పులు సద్బల ప్రదములుగనుండుటకు ముఖ్య విషయములందు బ్రిటిషువారి సర్వాధిపత్యము తీర్చుక యుండవలెనని నిర్ణయించుకొనిన వారికి ఇమాముగారి వాదము లంతగానచ్చవు.

ఇండియన్ డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక:— సంస్కరణములు అమలులోనికి వచ్చుటకు చాలకాలము పట్టును. వానిని సర్వవిధముల చర్చించియోచించుట అత్యవసరము. అని భరతవర్షమున అన్ని సంఘముల కామోదకరములుగ నుండు న స్వేచ్ఛలయటయు అత్యవసరము. అనసరవాతీయచూసభకును, అసభాభావములకును నీయబడు విలువ అధికముగ నుండును. కాన అసభాభావములు సరళభావభరితములై న్యాయ విభముగ నుండు నని భావించవలసి యున్నది.

సర్. డి.నూవాచాగారి తలంపివార్త:—సర్. జానుహల్వా ఎటుగారి సభ్యత్వనిగా నియోజించిన లాభ మేమియును కలుగదని చేకయు లాండ్లోనను నొందుచున్నారు. అనదనికే ప్రజల మన్ననకు పోతుండును రాజకార్యవభవజ్ఞుడును స్వాతంత్ర్యముగలవాడు నుండవలెను సివిలియనులను నియమించు గూడదు. అధికార సభ్యుడు సభలో నొక డుండును గాన అతడే అధికారుల భావమును తెలుప గలడు. అని వాచాగారు ఇండియామంత్రికి తలంపివార్త నంపిరి.

బొమ్మంగిగారు కాంగ్రెసు ఆధ్యక్షునకు నిందుచేయుట.

29-క లేదీ రాత్రి తాజువహులు హోటెలులో కాంగ్రెసు ఆధ్యక్షునకును కాంగ్రెసు ప్రముఖుల కందరికిని బొమ్మంగిగారు విందుచేసిరి. హాస్సును ఇమాం. సి. ఆర్. దాసు, టి. చక్రవర్తి లోకమాన్యతిలక్, కపర్దే మోహన్లాలు మోతీలాలు ప్రజలువాడు, అబ్దులు కరీం మోతీలాలు నేహ్రూ తెల్లారు త్యాజ్జీ పటేలు, చందాగార్లు మున్నగువారు విందుకు వచ్చిరి.

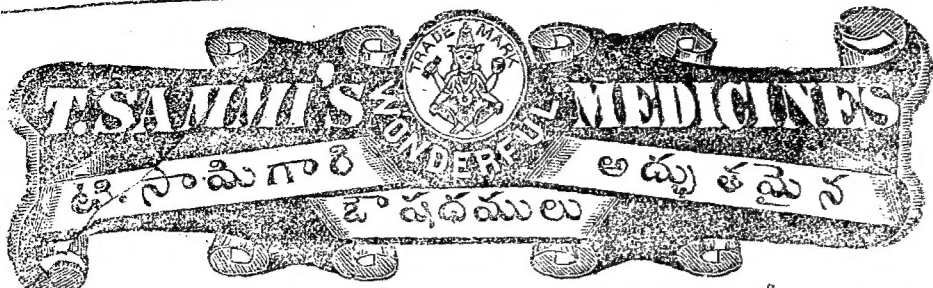
యద్ధవైచిత్ర్యములు.

జర్మనులు నూతనముగ విమానశకటములను కనిబెట్టి నారు. ఇవి దట్టమగు కవచముతో నిర్మించబడినవి. విమానమువలె నే యుండును. లూకా ఫిరంగిండుకుకూడ దీనిలోచొర ననాధ్యము. కాని ఈశకటములు బరువగుటచే విమానము లంతవడిగ పోవేరవు. వానిని చులకనగ కలుసుకొనవచ్చును. వానికంటె ఎక్కువ వ్యూహములను బన్ని వానికంటె ముందుగ బోవచ్చును. అంతకంటె ఎక్కువదూరముగ అరుగుచెంచనగు. కాని వానిని గుండ్రలోముచెత్త నేరీతరముగాదు. వానిని కలవరచెట్టుట చులకనైన పనిగాదు. ఈశకటవాహకులు తాము చేదలచుకొన్న ప్రదేశకలకు బోవుటయందు కడు జాగరూకులై సురక్షితముగ జేరుటకై ప్రయత్నించెదరు. బొంబులను వేయటముండే నిమగ్నులై యుండురు. బొంబులను రువ్వుట యందు ఈశకటములు విశేషముగ ఉపయోగించును. ఈశకటమును నడుపువానిని జంపిన గాని ఈశకటమును లోబరుచుకొనుటకు పలుకలేదు. ఇటలీవారు గూడ అంతర్గ్రామి శకటములకు నిర్మించి వాటిని ఆస్త్రిలియనులవై ప్రయోగించుచున్నవారు.—(న్యూయొండియా)

నాకరు తనముజమానురాలిని మోసపుచ్చుట:—కూనూరులో నొకపాశ్చాత్య స్త్రీ తననాకరు బాక అను వానిచేతి కొక శబ్ద నిధి పెక్కుసరు కంపెనీవారు 415 రూ॥ ల ఇచ్చెదరు. వాటిని తీసుకురమ్మని చెప్పి పంపెను. వాడాలేఖకు కంపెనీవారికి చూపి ద్రవ్యమును పుచ్చుకొని 2 వందల రూపాయలను మాత్రమే తనయజమానురాలికిచ్చి మిగతారూపాయలు రేపిచ్చెనమని కంపెనీవారు చెప్పినట్లు వాడమితో జెప్పెను. చురుసటిదినమున వాడు పనిలోనికి వెళ్లుట మాపెను. అదినమున ఆమెస్వయముగ కంపెనీకి వెళ్లి సామ్యుఇయ్యలనినదని అడిగెను కానివారు చెప్పినదానికామె ఆశ్చర్యపడినదియో మోసము సంభవించినదని తలంచి తన నవుకరు బాక గూర్చి పోలీసువారికి తెలియపరచెను. వారతనిని వెతకి వెతకి దొరకనందున విసుగు జెంది వానిని వెతుకుటమానిరి. కాని వాడు మొన్నటిదినమున బెంగురూరులో పట్టుపడినది.

వరదలు:—మార్కాసుండి ఒక తలంపివార్త యట్లు తెలుపుచున్నది:— సోహో సరాత్రా స్టేషనుల నడుమ పలంపూరు, ఉమేర్దేకి స్టేషనుల నడుమను వరదలవలన 30 వ లేదీ యుదయమున రైలుమార్గమునకు ప్రమాదము కలిగినది. రైలుబండ్లను ప్రస్తుతము పంపుట కష్టము.

అవుషధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెక్కి బిషన్ కమిటీదార్లవల బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ మైలము:—కడుపునొప్పి, నరము దెబ్బకు ఈ కీళ్ల వాయువు, కక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, కలనొప్పి, యింకా యితర వాయువు నొప్పిలకు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థులగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0

హిందూకషాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పుగులుకాయలు, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతి భేది, శీత భేది రక్త భేది, నోటిపుండు, మండవొప్పి, కన్నీ, తేలువట్టడం, జలుబు, స్త్రీలకు బురుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ భయన నొప్పులున్న అతి శీఘ్రముగా స్వస్థులగును.

దీని వెల ర. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డెడి జ్వరములను, చలిజ్వరములు అదవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలుకడములైన జ్వరములను బహు త్వముగా నివర్తింపగును. దీని వెల ర. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్వైత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేటి, నానాకూరుపేట, చెన్న సెట్టణము.

రక్త శుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కారకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, (గంధిరణము, కురు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యూడినను రక్తమును శుద్ధుచేసి రక్తవృద్ధిచేయును. వెల ర. 1

తెల్లకాక:—తెల్లకాక, పచ్చకాక, మూత్రద్వార మున తాళగూడని మంట, దుర్వాసము పెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు స్త్రీ సంబంధ రోగములను శి దినములలో కుదుర్చును. దీని వెల 2-0-0 పెద్దదల్ని 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, కుక్కనొప్పి, రొమ్ము నొప్పి, గొంతుకమ్మట, కఫము మొదలయిన వర్ణులకు మంచి అవుషధము. వెల 1-8-0.

సప్తకాశా:—ఇది యెవిధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థలిత నుగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వప్నవరచి యంద్రియమును వృద్ధి చేసి ఘృష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్రకు మొగతనము కలుగ జేయును. దీని వెల 1-0-0.

సప్తకాశా:—ఇది యెవిధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థలిత నుగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వప్నవరచి యంద్రియమును వృద్ధి చేసి ఘృష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్రకు మొగతనము కలుగ జేయును. దీని వెల 1-0-0.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుకొనితే జ్వర మును హరింపదు కిది సాటిలేనియందు. దురద్రుమా (విష వా (యెబ్బములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెట్లీది. కొన్ని నా వుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చున్న జ్వరములకును, జ్వరహరికల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగా జ్వరములకు సుఖయందును యీ ఔషధము వుచ్చుకొనితే యేలాటి చెప్పుక అప్తమైన బాత్రికా నుటకావును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నుండి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అటార్ని-ఆట్-లా) సుంరాన్ ఊండు రల్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క జ్వరహరి జ్వర ములకు కుదుర్చుటయందు అమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్టిలో నుండు నా గ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, మెన్రి వారియొక్క జ్వరహరిని కొని జ్వర పీడినవలకు. ఉచితముగా నిర్వహింపి స్వల్పకాలములోనే పీరించు వ్యవధి చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకుల కద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మిగు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెని,

ఒక్లే, బాబ్ అండు కంపెని, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము

(1251) తెలంగాణమునకు మహారాజు యందు వుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికైనా తెలియదు. పత్రికలు లేదు. సినిమా మున్నగు కళావికీర్తల పనిలేదు. ఈ వృత్తి మేర మా మలయచందనము ఎటువై తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముగా తెలంగాణము మాడు పూటలలో మానును. దల్లి 1-8 2-0-0

గంధర్వశార్వసి, రాజమండ్రి.

వాంతి వ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ ఆమ ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించుచి.

జెస్యెక్ మిషన్ సాఫ్టీ లెస్ రెండు టి ఎఫ్.

నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిచే కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసియుట నేను విక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1894వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు నన్నారగుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిచేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉండెనుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మహమ్మలు ఆందులో ఒకరు పోలీసుబ్రహ్మ-మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ నుమారు, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి నాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు కందనములు చెప్పిరి. ఏమగురు బిడ్డలను, ముగ్గురు స్త్రీలను ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని సాక్షి చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ మైన కాగితము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0

మిగు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

అమృతార్థవ అవతేహ్యము. ఈతేహ్యము రక్తమునుశుద్ధిచేసి పిత్తమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుద్ధావేషము చేసి చేతి కాకి మంటలు పోగొట్టును. మొదడును చల్ల చేసి కేరళమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, కలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్ధసాను దల్లి 1-8 రు. 2-0-0-0. వైద్యకౌశ్రీ మణికంకర్ గోవింద్, ఆకంకన్ గోపా కౌమధాయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

TRANSFER OF WAR LOAN BONDS

For shares in our Company will benefit our King and Country and help Swadeshi. Let every patriotic Indian buy a few shares of Rs. 25 each. For prospectus and application forms apply to the Managing Director. (962)

The Swadeshi Industrials Ltd., CONJEEVARAM.

సిరాబిల్లులు

నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకాశమానముగ నుండును. కాగితముల వినిపించు ఒకబిల్ల ఒకబుడ్డి సిరాబిల్లును, అనర్ధకముగు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టిటి సిరాబిల్లులు 144-0 1-6-0 వచ్చు సిరాబిల్లులు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద ముత్తముగ కొలవారలకు మంచి యినామాయబడును (1278)

BENGAL INK FACTORY.

24, Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

డాక్టర్. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయిని. (1209) పురుషులకు శుక్లవర్ణమును, స్త్రీలకు కుసుమరంగమును, గుండెబిల్లు, పింటితలనుమిచ్చి, తలపోటును, పోగొట్టును. రక్తమును శుద్ధిచేసి, నరములకు మెదడుకు బలము జేయును. వెలకు సరిపోవు దల్లి 1-8 వెల ర 5-0-0 మాత్రము. ధన్యంబ్రీ ఆశ్రమము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు (బ్రిటిష్ కేసి, మదరాసు.

మంచి బ్లూ బ్లాక్ సిరా. (1261)

అన్ని టికింటె శ్రేష్ఠతమమైనట్టిదిని, చౌకయి నదిని, ఒకమాత్ర ఒకబుడ్డి మంచిసిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో నుండవలయును.

The Manager, Swarnamayee Ink Store, 5, College Square, Calcutta.

శ్రీ చాదా బాయి నారోజీగారి

స్వరాజ్య మంత్రి ప

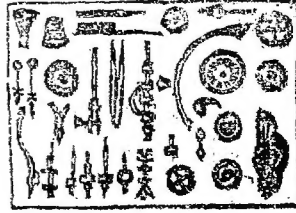
1288 దేశము, జీవితము. వెల 0-4-0 భారతీవేరహపున్, వలూరు. (1209) పురుషులకు శుక్లవర్ణమును, స్త్రీలకు కుసుమరంగమును, గుండెబిల్లు, పింటితలనుమిచ్చి, తలపోటును, పోగొట్టును. రక్తమును శుద్ధిచేసి, నరములకు మెదడుకు బలము జేయును. వెలకు సరిపోవు దల్లి 1-8 వెల ర 5-0-0 మాత్రము. ధన్యంబ్రీ ఆశ్రమము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు (బ్రిటిష్ కేసి, మదరాసు.

ప్రకాశమానముగు బ్లూ బ్లాక్ సిరాబిల్లులు ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా సిరాబిల్లుముగలను. చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమాత్ర ఉపయోగించి మౌలిక ఇయ్యవి బహుళలో దొరకువాని కన్నిటికంటె శ్రేష్ఠమైనవి మిక్కిలి తెలియును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు అంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:—బ్లూ బ్లాక్ 144-కి 15 అణాలు లెసాల హారి 0-4-0 కేసు. ఎట్టి సిరాబిల్లులు 144-కి 1-6-0 లెసాల చార్జి చేరు. చలయవారిల్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO, (1212) 61, A Ice factory Lane, Calcutta

కాగ్దులూగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co. Dealers in Watches Materials, Tools BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.

(881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ప్రపటబాధము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున ఋశోధన గావించును.

1 పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరు గారి

లీవరు టానిక్.

వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల వొప్పికి, అతీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, ఆలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది.

నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు కలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్వార్జ్ పై పెట్టె 1-8 రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd

Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. సిల్వ్ అండుకో., (లిమిటెడ్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవ లిక్ చేరుకూడదుదాహరించ గోరెదము

368

దబ్బియో సహితమున డా. పి. డి.

పావైతుని వనోపధి సారసవర్ణి

శిశువులకు రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు శిశువులకు మందు. కరువులను, మచ్చలను, గండమాలలను తొలగించు, ప్రాతమెప్పులను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను తొలగించును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన చిత్తశుభ్రకారిణి

కనావధి సార్వపరిల్ల గుణ మిచ్చుట నిష్పంకాయము, పవాజమైనను నుధ్యునచ్చును అన్ని విధములైన దోషములను తొలగించును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధకమును కార్యసంబంధమును తొలగించు తొలగిస్తేరక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజుల 48 పండుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్లలో అమృతమును.

పావైతుని — పి. డి. సావంత్,

44. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT, Fanawadi, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్స్ లిమిటెడ్,

మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారము వెలల దొరుకును. శ్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు. ఆచార్యుల డి. పి. ఎం. సి. సి. ఎం. మేనేజరు.

(948)

అమృతాంజనము

పావైతుని డబ్బియో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.

అంధో దృష్టు మము.

తొలగిటి మై దాండ్ల ముఖావనపథి అయిందలి కన్యాక సంఘాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువవానియము, వారి శిశువులములు, కళా శిక్షణములను ప్రకటించును. 1-8-0. సోపానము.

అంధు శ్రీ గా కాశ్యామయము, 7, తిరువెట్టిపేట, మదరాసు.

మో స పో కు డు

తున్నకట్టనీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తున్నకట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డన్ అండు కంపెనీవారి "విటు మాస్టిక్ సాల్వర్జ్ ము."

Wailies Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెలకు కప్పలకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల బుంచిది. దీనిని సాధారణముగా కైలువే కంపెనీలును మున్సిసిపలపారు వల్లికు వర్కులవారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. చాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల వంజట్టు:—ది సాల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్.

తెలవెట్టె నెం. 55కి రు,

289 **మదరాసు**

పైకామోజర్జ్ గోరునప్పుడు అవలిక్ చేరుకూడదుదాహరించ గోరుచున్నాము.

ఇనాం! ప్రసిద్ధమైన గడియారములు

ఈ చిన్న గడియారము మిను మేల్ నది. మామటకు అందముగా నుండిన. ఇండియా జేకేనంతటను ప్రఖ్యాతి పొంది యున్నది. ఈ గడియారము తప్పించుకొను వారికి మేల్ నది ఫౌంటేన్ పేరా బహు.

మాన విచ్చేదము. త్వరతమము. గడియారము ఒక్కటి ఇచ్చు పట్టతో సహా రూ. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మేల్ నది ముంతటి గజ్ మెటల్ గడియారము. 12.00 మేల్ నది స్క్వాడ్ 5 గడియారము. 12.00 రెండు వత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును.

W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

నీవు గాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? ఇప్పుడైనా "ఇంగ్లీషు మహావిద్యాలయ" ఈ అభివృద్ధి యుగానికి జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి, సభాభ్యుదయ, ప్రవేశవిద్య, బాల్యమునకు చికిత్స, సామ్రాజ్యము, ఇల్లీ షా ఇంగ్లీషులము, క్రియాశీలము, మంత్రశాస్త్రము, శివశక్తి, యోగము, అమెరికావారి పట్టచేత రచనము, వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు మహావిద్యాలయము చేయుట, మామడిచెట్టును తుట్టించుట, జీవములో నడుచు తగుట, మనుష్యుని చివరి ప్రతినిధియగు, కర్మమును నిలవాయితగ మాటలాడించుట, వలెట్లగు గంభీరము, ఇంగ్లీషు మహావిద్యాలయము చేయుట చేయుట, భూమినియూ మును యెత్తున గావించు విద్యను విశాఖరముగా నిర్వహించుట అగు విద్యయే అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చూచి నీవు అభ్యుదయముగా మేటి చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. డబ్బు సంపాదించుట కిది సులభమైన మార్గము. నెలకు రెండురూపాయల ప్రవృత్తి అర్జించుకొగలరు. ఈ విధ అభివృద్ధిగా నొనవారికి మూలమే యీ గ్రంథమును రూ. 4.00 కేవలమును. ఇదియెట్లు రూ. 15.00. కలయెబడు వెంటనే అర్జి దరఖాస్తుతో కూడా అద్యాపకుని 1 రూపాయకు మార్పు మనియార్డును ద్వారా యీ గ్రంథ విభాగమునకు సంబంధితబో ఆ పరమరస్యమైన గ్రంథమును మిగత రు. 3 లకు పి. డి. క పంపవచ్చును. (894-904)

పి. అర్. బనార్జనం బాయడూ, బంగళా ముంబాయి నుండి

301 పాత్యపు వేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకమందువార కస్తూరిమాత్రం నివృద్ధిగలను ప రి కి ర పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను అక్షరలెలది సేవలు విక్రయించ బడుచున్నది.

ఇండియావారు మూలమే కాక; బుద్ధి, నీతి, కృతి, మతి, సేవ, గొణు, కీర్తి, విలంబ, తాత్పర్యము, మున్నగు ప్రవేశములవారు కూడ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "బిజ్జెయిక్ లోకమందువార" కన్న మూలం నీసా మియింటు నున్న యెదల. మాటికి కై ధాన్య సమయమును, నిరీక్షించి, మురవెట్టుకొనుట తప్పిపోవునట్లు కీర్తిలము, కీర్తనామము, అభివృద్ధి, శాస్త్రసాహిత్య, జ్ఞానము, మాంద్యము, సులబద్ధకము, దగ్గు, గజము నీటిము, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మతిమంద, అనేక రోగములను, ఈ సిద్ధాంత సేవనచే వాస్తవ్యముగా పోయి నులము గలుగును.

కై ధాన్యమున సేవకవిధము లగునట్టియు సువర్ణమున కములకు కర్పాటక మూలికలనుండియే యోగ్యమున తయారు చేయుచుందురు.

రిజిస్ట్రేషన్ గ్యారంటీ గురుకులు, ప్రతి నీసామందు. ఉంటును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనువాదము, ప్రతి నీసాలో నున్న యెదలను. 200 ముద్రలున్న నీసా 4 రూపాయల మార్పు.

6 నీసాల లోకమందు	రెప్పించి
12 నీసాల లోకమందు	రూ. 12.00
25 నీసాల లోకమందు	రూ. 25.00

నమ్రతలోగములకు మాత్రమే అనుమతి. దీనిని సిద్ధాంతములు దొరుకును.

విశాఖము:—శ్రీ నీతిసామందువారి ద్వారా, మదరాసు.